

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Qvartvm. De Potestate Vicarii in re beneficiario.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

De potestate Vicarii in re beneficiaria.

77

Paris. conf. 10. num. 7. vol. 4. Put. deis. 239. in princ. l. 2.

2. Verumtamen inhærendo doctrinæ Fagnani, de qua quæst. præced. videtur contrarium, nempe id posse Vicarium sine speciali mandato ob eandem rationem; quia nimurum Trident. cit. c. 6. uitur termino illo etiam. Et id non minus spectat ad jurisdictionem ordinariam Episcopi, & erat de jure communi jam ante concessionum Episcopo, ut ipse fatetur Sbrozium cit. num. 1. ubi: quod etiam antiqui canones probavere ab alios Rectorum vel etiam inferiorum Prelatorum defectus, nimirum ut ius ab Episcopo statuantur Vicarii vel Coadjutori. Et certe id magis arduum non est, quam adjungere Reitori cooperatorem ob amplitudinem Parochiæ, & parochianorum multitudinem. Pari modo ex generali commissione Vicariatus habere Vicarium facultatem deputandi Vicarios idoneos in parochialibus, à quarum residentia rectores absunt dispensati pro hoc à Papa, modò non agatur de exemptis, tradit Fagn. in c. quoniam. de off. deleg. n. 21, èd quod huc Vicariorū in hoc casu deputatio jure ordinario ante Tridentinum spectabat ad Episcopos. c. cum ex eo, §. porr. de elect. in c. ac proinde Trident. sess. 6. c. 2. ubi id committit Episcopis, utatur istis terminis: etiam tanquam Sedis Apostolicæ degeneri.

Quæstio 219. An sine speciali mandato Episcopi Vicarius constitueri possit oeconomicum in beneficio vacante?

Respondeo, negat hoc ipsum Ventrigl. l. c. n. 13, citat pro hoc Sbrozium l. 2. q. 112. ubi is de hoc nihil. ut nec q. 212. Verum videtur probabilius contrarium deduci ex responsione ad quæstiones bius præced. vide me For. beneficiali p. 2. q. 682. n. 3.

Quæstio 220. Num Vicarius possit restituere clausuram monialium, earumque monasteria gubernare, pro ut præcipitur Episcopis, per Tridentinum Sess. 25. de regular. c. 5. & 9.

Respondet affirmativè Fagn. l. c. n. 36. ubi: præcipitur Episcopis, ut in monasteriis sibi subjectis ordinaria, in aliis verò, id est, exemptis, Sedis Apostolicæ auctoritate procedant: idemque prius statuerat Bonifac. VIII. c. periculoso, de statu Regulari, in c. quod sit, ut quod ad non exempta idem jus competit Vicario generali Episcopi; quod vero ad alia non item, nisi ei ab Episcopo specialiter committatur; quia subiectus Episcopo monasteria Sedi Apostolicæ immediate subjecta, que prius ei non subierant, jubetur Episcopus simpliciter procedere tanquam delegatus. Unde fit, ut abque speciali commissione hoc jus in Vicarium generali non transcat.

CAPUT QUARTUM.

De potestate Vicarii in re beneficiaria.

PARAGRAPHUS I.

De potestate Vicarii circa erectionem extinctionem & ablationem beneficiorum.

Quæstio 221. Num Vicarius erigere possit novam dignitatem aut beneficium simplex, seu suum ad hujusmodi erectionem prebere consensum?

1. Respondeo primo: Vicarius novam omnino dignitatem erigere nullatenus potest; quia nec id potest Episcopus, sed pertinet ad Papam. Lotter. de re benef. l. 1. q. 14. n. 43. Sbroz. l. 2. q. 31. n. 1. citato Abb. in c. cum accessissent. de constit. juxta c. 1. dist. 22. ubi dicitur: omnes sive Patriarchiæ apices, sive Metropolitæ primatus, aut Episcopatum cathedralis, vel Ecclesiæ cuiuslibet ordinis dignitates instituit Romana Ecclesia, vide me for. benef. p. 3. q. 964. num. 2.

2. Respondeo secundo: sed neque dignitates non novas, sed quæ aliquando fuerint in Ecclesia, & colapsa sunt, quisque Episcopus rursus instituere potest, Vicarius erigere de novo nequit sine speciali mandato Episcopi. Sbroz. l. c. num. 2. ubi postquam dixisset: possunt Canonici creare in sua Ecclesia dignitatem non novam, pro ut Archidiaconatum, Archipresbyteratum, modò intervenias auctoritas Episcopi, & de pro tali dignitate constituantur, ut cit. c. accesserunt, ubi canonista, & in specie Abb. n. 4. Felin. n. 14. Decius. n. 9. Et n. 3. quæ dixisset: an ad hoc sufficiat auctoritas Vicarii, pro ut affirmative responderat pro Vicario Episcopi Vincentini post conf. 99. n. 43. ratione identitatis, quam habet Vicarius cum Episcopo, subjungit n. 4. At,

P. Leuven. Vicarius Episc. Traib. I.

quod Vicarius hujusmodi auctoritatem non possit interponere sine speciali mandato, probat Jo. de Dio in c. fin. de off. Vicar. in c. Federic. de sen. conf. 261, in princ. Felin. in c. cum accessissent. n. 15. & Decius. n. 9. & contra Vicarium Episcopi Vincentini respondit Jo. Baptis. Ferret. conf. 324. n. 4. & latius conf. 343. n. 3. Ut etiam idem iisdem ferè verbis sentit Fagn. inc. non amplius. de institutionib. n. 79. Barbos. de potest. Episc. allegat. 54. n. 80. Quin etiam id non posse Vicarium, et si habeat mandatum cum expressione aliorum specialium, fecutæ deim clauiliæ generali, tradunt Sbroz. l. c. n. 9. & Fagn. cit. n. 70. in fine. Ferret. conf. 327. num. 7.

3. Respondeo tertio: sed neque sine speciali mandato erigere potest Vicarius novum beneficium in ecclesia, sive ad hoc præfare consensum suum & auctoritatem. Sbroz. l. 2. q. 32. citans Ferret. ubi antea. Fagn. l. c. n. 80. Barbos. l. c. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 188. ubi: non valet auctoritatem interponere erectioni novi Canonici aut beneficii, & Canonici, sive ab aliis fundati, ut Felin. in c. cum accessissent. n. 15. Decius. n. 9. Et specialiter etiam quod erigere nequeat Vicarius, haber ibidem Pax Jord. Rationem ex Jo. And. dat Fagn. quod sicut Vicarius Episcopi non potest beneficium conferre, nec illo private, ita nec illud creare.

Quæstio 222. An erigere & constitueri possit novas Parochias?

1. Respondeo primò: si sermo est de erectione novæ Parochiæ, quæ sit in loco, ubi nulla fuit, aut de facto est Parochia, sive quæ contingit sine dismembratione vel divisione antique Parochia, patriter loquendum erit de erectione Parochiæ ac alterius beneficii; cùm Ecclesia parochialis sit verum beneficium. Et de his parochiis loqui videntur Fag-

Caput IV.

nan. l. 3. n. 80. Pax Jord. l. c. ad audienciam il primo de Eccles. adiſc. & c. nemo. vers. venit. de confecrat. difl. 1.

2. Respondeo secundò: si sermo est de erectione novarum parochiarum, qua contingit cum divisione antiquarum, id ipsum posse Vicariū sine speciali mandato negat Sbroz. l. 2. q. 117. n. 2. & probat ex teſtu cit. c. nemo. junctā Glosſā. Item ex eo, quod per erectionem novarum Parochialium antiquæ Parochiæ dividantur; adeoque sicut Vicarius non potest dividere Ecclesiæ five parochias sine speciali mandato Episcopi (ut fūse probat idem Sbroz. l. c. q. 116. & n. 3. citatis plurimis) pari modo eas erigere non posſit. Verumtamen contrarium, nimurum quod id possit sine speciali mandato Vicarius, tradere videatur Fagn. in c. quoniam. de off. delegat. num. 26. ubi, dum queritur, an Vicarius possit, qua Episcopo committuntur per Tridentinum ſeff. 21. c. 4. (committitur autem ibi illi inter cetera, ut in ijs, intellige, Ecclesiæ parochialibus, in quibus ob locorum distantiā five difficultatem parochianū sine magno incommodo ad percipienda sacramenta, & divina officia audienda accedere non poſſunt, novas Parochias, etiam invitis Rectoribus, juxta formam constitutio- nis Alex. 3. qua incipit ad audienciam, constituere poſſit) responderet, videtur id poſſe Vicarium propter diſtinctiōem illam etiam (qua utitur Tridentinum di- cendo: etiam tanquam Sedis Apostolicae delegati) qua, ut dictum, eſt implicativa jurisdictionis ordinariae competentie de jure communī, quā id alias quoque poterant Episcop. i. juxta cit. c. ad audienciam; ea autem, qua jurisdictiones ordinariae sunt, vi generalis commissionis Vicariatus sine speciali mandato tranſeant in Vicarium. Quod tamē postremum non usque ad eō illimitatē loquendo verum videtur; cū plena ad ordinariam Episcopi jurisdictionem spe- ciant, qua tamē, quia ardua (uti inter ardua numeranda videtur dicta parochiarum erētio) fine speciali Episcopi mandato non tranſeant in Vicarium. Quod si tamē etiam obſtarent derogationes, proviſiones, ſuſpensiones, quibus cit. loc. deroga- tridentinum, indubitatū eſt, talem facultatem non competere Vicario sine speciali ſubdelegatione; cū jam ad novas parochias erigendas procēdere nequiret Episcopus, niſi jure delegato illi per Tridentinum l. c. dum vi dictarum ſuſpensionum, proviſionum &c. ſublata ei erat facultas hēc competens ei alias jure communī. Fagn. cit. n. 26. plura de his infra, ubi an valeat beneficia diſmembrare & di- ducere.

Quæſtio 223. Num ſicut Episcopus poſteſt be- neficia ſimplicia, etiam jurispatronatū, tranſferre, que ob inopiam restaurari non poſſunt, in Ecclesiæ matrīces, vel alias vici- nōres, vocatis, quorū interēſt juxta diſpo- ſitionem Tridentini ſeff. 21. c. 7. ita idem poſ- fit Vicarius?

R Eſpondeo id Vicarium non poſſe sine speciali mandato, tenent Sbroz. l. 2. q. 117. num. 3. com- putans id inter ardua. Barbos. de poſteſt Episc. alleg. §4. n. 81. citans Leo. Thes. fori Eccles. p. 2. c. 16. num. 17. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 33. citans in ſuſper Meroll. Theol. mor. p. 3. disp. 7. c. 6. dub. 21. num. p99. Fagn. in c. non amplius. de Inſtitut. num. 85. ubi expreſſe: Vicarius generalis abſque ſpeciali mandato non poſteſt Ecclesiæ de loco in locum tranſferre per Innoc. & Abb. in c. ad hac, de off. Archid. & per DD. in c. fin. de off. Vi- car. in c. Verum inhaerendo doctrinæ, quam idem Fagnan. tradit in c. quoniam. de off. delegat., de qua quæſt. precedent, loquendum hic de hac translatione,

sicut de erectione novarum parochialium; cū Tridentinum non minus cit. loc. utatur diſtione illa etiam, quā ſeff. 21. c. 4. & Epifcopus non minus de jure communī & ordinaria jurisdictione translatio- nes hujusmodi facere poterat, quam dictas parochia- rum erectiones.

Quæſtio 224. An Vicarius poſſit aliquem amovere & privare beneficio officio, ad mu- neris administrationē?

1. R Eſpondeo non poſſe Vicarium sine speciali mandato deſtituere aliquem, ſeu privare be- neficio. Sbroz. l. 2. q. 111. num. 7. citans Anchār. conf. 60. num. 1. Glosſ. & DD. in c. 1. de Capell. Monachor. in c. 6. & glosſ. Dominic. Franc. & alios. in c. li- cet. de off. Vicar. in c. [Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 13. Barbos. de off. poſteſt Episc. allegat. §4. n. 79. Card. de Luca d. 77. n. 14. Porro etiam in commiſſione amplissima data Vicario ab Episcopo, in qua dictum fuit, ut omnia poſſit, qua ipſe Episcopus, adhuc non venit poſteſtas deſtituendi beneficiatos; juxta Parif. de Reſign. l. 7. q. 24. num. 10. Sic iam etiam non poterit Vicarius cognoscere de inſtitutione fa- ta per Episcopum, & ad petitionem patroni remo- vere inſtitutum per Episcopum. Sbroz. l. 2. q. 112. num. 2. citans Lapum in c. licet. de off. Vicar. in c. Anchār. ibidem num. 2. Gemin. num. 6. Franc. col. 3. Calder. conf. 2. tit. de off. Vicar. Bertach. de Episc. p. 6. l. 4. q. 29. num. 19. Rebuff. in pr. tit. forma Vicar. num. 156. Cuch. inſtit. jur. can. de Vicar. Episc. num. 89. & 110. contra Jo. And. & alios. Nec obſtar primò, quōd agatur ciuiliter perendo declarari, præſentatum juſ nullum habere. Nam ut Sbroz. l. c. n. 7. citans Anchār. Franc. Gemin. ubiante, id non militat in præſentatis inſtitutis ab Episcopo, ſed in iis, qui fuerunt inſtituti ab inferioribus Episcopis. Neque obſtar ſecundò, quōd Vicarius cognoscere poſſit cauſas matrimonii carnalis non ſolū ex eo, quōd ſecundum Sbrozium cit. num. 6. in fine cognitionem quoque cauſatum matrimonialium neū habeat ſine ſpeciali mandato Episcopi; ſed etiam ex eo, quōd cognitio illa de inſtitutis ab Episcopo, ſeu quaſi ab eo copulatis Ecclesiæ ſeu beneficio, videatur eſſe ex magis arduis, quam cognitio cauſarum matrimoniorum carnalium. Quōd etiam facit, quod loco ampliationis addit Sbroz. n. 7. nimurum, quōd adhuc Vicarius nequeat cognoscere de inſtitutione faſta ab Episcopo in ordine ad removendum inſtitutum, etiam in mandato ſeu commiſſione Vicariatus exprimerentur aliqua exigentia ſpeciale mandatum, ſecunda clauſula generali; citatis pro hoc Gemin. Franc. Lap. ubi ante.

2. Respondeo ſecundò: etiam non poſſet amo- vere aliquem ab officio vel administratione. Ventri- gl. Barbos. loci cit.

3. Respondeo tertio: neque ex generali manda- to poſteſtas beneficiatos privare exercitio ſui muneriſ, & alios illis ſubrogare. Et ſic, ſi ob imperitiam vel ob depravatos mores Rectoris conſtituendus eſſet Vicarius, id generalis Vicarius non poterit ex generali mandato. Caſtropal. tract. 13. d. 2. p. 30. n. 4. citans Covar. l. 3. Vari. c. 20. n. 7. Barbos. de poſteſt Episc. alle- gat. §4. n. 73. ubi is: quōd Coadjutores Vicarios im- perit Rectoribus Ecclesiæ ſecundum formam Tridentini. ſeff. 21. c. 6. Sine ſpeciali confeſſione nou licet Vicario depatere &c. ubi notandum, aliud eſſe depatere talibus coadjutores ſeu Vicarios, qui coadjuvent, aliud omnino removere Rectores ab exerci- cito ſui muueris.

Quæſtio

De potestate Vicarii in re Beneficiaria.

79

Questio 225. Num Vicarius sine speciali mandato possit supprimere Beneficium.

Respondeo negativè. Sbroz. l. 2. n. 5. Fagn. in e. non amplius. de Instit. n. 74. & 86. citans Rotam apud Put. decis. 53. l. 3. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 12. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 160.

Questio 226. An Vicarius possit uniones Beneficiorum revocare.

Respondeo quemadmodum Vicarius sine speciali mandato uniones facere non potest, sic nec uniones factas revocare potest sine tali speciali mandato; ejusdem enim naturæ est distractus, cuius est contractus, eademque solennitas (adde & authoritas, quæ requiritur in construendo, requiritur etiam in destruendo. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 12. citans Meroll. Th. mor. p. 3. c. 6. dub. 24. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 160. Sbroz. l. 2. q. 116. n. 3. contra Gabr. conf. 200. Estque talis dissolutio species aliqua alienationis. Sbroz. l. 1. n. 6. Adeòque requirit speciale mandatum. Quamvis autem videri possit Vicarius habens speciale mandatum ad facientes uniones, habere hoc ipso etiam potestatem dissolvendi uniores saltem à se factas; Cum per easdem causas, per quas res nascitur, per easdem etiam destruktur; contrarium tamen videtur verum, argumento illius quod licet habeat ab Episcopo specialiter potestatem conferendi Beneficia, non habeat hoc ipso quoque facultatem destituendi beneficiatos.

Questio 227. An Vicarius possit dismembrare Beneficia.

Respondeo negativè. Pax Jord. l. c. vide dicta supra, ubi de dividendis à Vicario Parochiis.

PARAGRAPHUS II.

De potestate Vicarii circa Juspatronatus præsentationem, institutio- nem, confirmationem, elec- tionem.

Questio 228. An Vicarius Generalis Episco- pi sine speciali ejusdem consensu reservare possit Juspatronatus seu reservationem illius in constructione Ecclesie, fundatione & dotazione illius autorizare possit consensu suo.

Respondeo negativè. Lotter. de re benef. l. 2. q. 7. n. 3. Castropol. tract. 13. d. 2. p. 2. n. 9. Garc. de benef. p. 5. c. 9. n. 75. citans Calder. conf. 3. de off. Vicar. Ferret. conf. 327. 343. & 344. Zerol. in pr. p. 1. v. Vicarius §. 11. & 13. &c. Barbol. de potest. Episc. allegat. 54. n. 74. citatis Vivianio in pr. jurispat. p. 1. l. 1. c. 1. n. 24. Gratian. discept. for. 303. n. 12. Rotam in Neptina juris. 23. mart. 1611. Item Car. de Luca ad Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 6. Sbroz. l. 1. q. 3. n. 4. citatis plurimis. Card. de Luca. d. 55. de jurep. n. 5. ubi, postquam dixisset: affirmati- vam (uenite sufficeris consensum Vicarii ad erectionem illam primam jurispat.) Suadet illa ratio non incongrua, quod id non est alienare, sed acquirere, atque rem utili pro Ecclesia facere, ut sentire vija est Rota in Auxi- mana juris. 12. Jan. 1615. & in Clauſin. juris. 4. Jul. 1636. subiungit: Verum negativa est verior, magisque re-

cepta, &c. contrarium sententibus Port. conf. 99. m. 43. Apud Sbroz. item Meroll. Th. mor. p. 3. c. 6. dub. 24. n. 75. & 391. Et ratio est, quod sicut conferre & instituere nequit beneficia, ita etiam in eorum erectione imponere nequit illis dictam servitutem. Castrop. Lotter. l. cit. 2. Ampliatur responsio, quod ne quidem id possit Vicarius Episcopo absente à civitate vel Diæcesi; & quod absentia Episcopi non ampliet facultatem Vicarii, nisi in casibus in jure expressis. Sbroz. l. c. n. 6. ex Ferret. conf. 327. n. 6. Idem tenuisse Rotam in illa Neptina testatur Barbos. l. c. & tener expresse Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 9. n. 19. ubi: noi tamen etiam in remotis & extra montes existente Episcopo, potest donationem jurispatronatus aut ejus erectionem in favorem laici autorizare Vicarius citat Ferret. conf. 327. l. 2. quamvis Sbroz. l. c. n. 7. tenere videatur contrarium, hoc nixus fundamentis, quod tradidit l. 2. q. 30. a. n. 13. quod numerum in absentia Episcopi consensum Episcopi requisitus supplere queat Vicarius. E contra restrinxit responsionem Carol. de Luca. l. c. ita, ut id non possit Vicarius sine speciali mandato Episcopi, nisi ubi ad esset observantia perpetui temporis in contrarium.

3. Porro Vicarium præsumi habuisse sufficientem facultatem (intellige ex speciali concessione Episcopi) præstandi assensum erectioni jurispatronatus, etiam minore iipatio 30. Annorum, censuisse Rotam decis. 702. n. 1. recent. impressa apud Farinac. testatur Barbos. l. c. Sic quoque ait Cardina. de Luca. l. c. n. 6. quod facilis isto casu (intellige prima erectionis jurispatronatus, quam in altero donationis vel alterius alienationis jurispatronatus ista facultas præsumptivè seu administrative admittatur, ut occasione præsumptæ probationis resultantis advertitur; portissimum vero circa præsumptionem resultantem à facultatis concessione circa collationem Beneficiorum, five ab Episcopi absentia cum longa distantia. Ratio autem differentia inter istum consensum præstandum novæ fundationi, & alterum præstandum alienationi jurispatronatus, quod isto secundo casu mora non ita causare possit irreparabile præjudicium sicut potest in primo; quia scilicet habens bonum propositum fundandi Ecclesiam vel Beneficium potest interim mori vel pænitere; ideo que facilis in Vicario absente præfertim Episcopo ista facultas admittenda est. Cardin. de Luca cit. d. 55. n. 6. eadem ferè habens d. 56. n. 8. ubi: in casis fortiori consensus præstandi zœva erectioni aliquam pecuniam rationem habenti, ut in Vicario absente Episcopo talis potestas admittenda, vel de facili presumenda sit; quia periculum in mora subesse potest, &c.

Questio 229. Num igitur parimodo sine spe- ciali mandato Vicarius consensu suo authori- zare nequeat donationem jurispatronatus.

Respondeo affirmativè. Azor. p. 2. l. 3. c. 4. §. q. 1. Corrad. in prax. benef. l. 4. c. 5. n. 15. Gato. l. c. n. 77. Barbos. l. c. n. 75. citans Zerol. in pr. Episc. V. Vicarius. §. 11. & 11. Rebuffi. in pr. tit. for- ma Vicar. n. 184. Riccius in prax. aurea resolut. 469. Ferret. conf. 344. n. 1. vol. 2. Ugolini. & alios. Ton- dut. l. c. Card. de Luca de jurep. d. 28. n. 13. citans pro hoc Cavalier. decis. 638. n. 3. Rotam decis. 576. n. 1. p. 1. recent. decis. 224. n. 10. part. 8. decis. 430. n. 3. & 4. p. 9:

2. Ampliatur id ipsum, ut id nequeat Vicarius in casu absentie Episcopi. Tondut. l. c. Barbos. cit. n. 75. citans Ferret. conf. 347. n. 17. Corrad. l. c. Card.

de Luc. l.c.n. 14. ubi : ad tertium absentiae (sive in calu absentiae Episcopi) dicebam regulam esse in contrarium, quod absentia Episcopi non ampliet facultatem Vicarii, ut Rota decis. 337. n. 5. p. 2. recent. Ampliatur secundò; ut non valeat consuetudo in contrarium, nisi sit quadragenaria vel immemorialis; quia talis consuetudo in omnem eventum est contra jus. Corrad. Barbos. l. cit. citante Barbosa pro hoc Ferret. cons. 345. n. 5. & seq. Rotam decis. 576. p. 1. recent. n. 1. Ampliatur tertio; ut non presumatur tale mandatum speciale ad hoc concessum Vicario ab Episcopo, etiam ex lapsi longi temporis, nisi sit enunciatum. Corrad. Barbos. loc. cit. Barbosa citante pro hoc Rotam in Lucarie juris. 30. Jan. 1614. coram Manzanedo. Ampliatur quartò; ut non possit id ipsum adhuc Vicarius, etiamsi haberet suas literas patentes cum clausula generali, nempe: nec non omnia & quecumque alia gerendi & exercendi, quae idem Episcopus facere posset, si personaliter interesset: Card. de Luca cit. n. 14. Corrad. loc. cit. ex Anton. de Marin. quotidiana. resolut. 230. n. 8. Ampliatur quintò; etiamsi in literis Vicarii continetur facultas collationis Beneficiorum tam simplicium quam curatorum; nam et si videretur hinc bene fieri argumentatio à facultate conferendi ad facultatem autorizandi donationem jurispatronatus, dum ista sit quid maius hac; adeoque Episcopus, qui dedit plus, censendus sit dedisse & minus; minus tamen recte sic concluditur ob rationis diversitatem; tum quia Ecclesie vacantes non debent pati præjudicium diurnae vacationis; tum etiam ob periculum devolutionis ob collationem non factam in tempore, & in tantum collatio videtur actus necessarius, dum interim donatio jurispatronatus sit actus voluntarius. Ita ferè Card. de Luca. cit. n. 14.

Quæstio 230. Num Vicario in institutione dicens de jurepatronatus in præjudicium Episcopi credatur.

Respondet negativè Sbroz. l. 2. q. 117. citato Mascard. de probat. concl. 956. n. 28.

Quæstio 231. An, dum præsentatio spectat ad Episcopum, Vicarius sine speciali mandato loco illius possit præsentare?

1. **R**espondeo negativè. Ventrigl. loc. cit. n. 14. Barbos. de Poteſt. Episc. allegat. 54. n. 82. citans Paul. de Citadin. de jurepat. p. 6. q. 41. & seq. Roch. de curte tract. eod. v. honorificum. q. 5. Lamberti. tract. ed. p. 3. l. 2. a. 5. q. 1. n. 2. Garc. p. 5. c. 8. n. 82. Sbroz. l. 2. q. 10. n. 2. contra Castropal. tract. 13. d. 2. p. 30. n. 15. præsentatio enim dici potest donatio. Sbroz. l.c. n. 3. ex Abb. in c. fin. de concess. præbend. n. 5. & ideo eger speciali mandato. Et ut Sbroz. ibidem. n. 4. Procurator sine speciali mandato Domini non potest donare. L. procurator. l. mandato f. de procur. & l. procuratorum. Codic. ed.

2. Ampliatur reiſponſio, ita ut etiamsi haberet facultatem conferendi, adhuc nequirit præſentare, eti præſentare quid minus sit quam conferre; cum aliud sit conferre, aliud præſentare, & dare mandatum ad conferendum non sit ad præſentandum. Garc. l.c. n. 83. niſi tamen, ut subiungit Garc. effet adjecta clausula generalis.

Quæſtio 232. An Vicarius habens speciale mandatum ad præſentandum possit præſentare ſepſum.

Respondet negativè Sbroz. cit. q. 110. n. 5. citans t. per myſtrum de jurepat. Pavin. de potest. capit. Sed.

vac. p. 2. q. 5. in fine, ubi idipsum ampliat; ut neque substitutus præſentare possit ſubſtituentem. Valer enim hic ratio, quæ alias dari ſolet, cur Procurator (qualis etiam reſpectu ſui Episcopi dicitur Vicarius) conſtitutus à patrono ad præſentandum præſentare nequeat ſeipſum; quia nimurum Beneficium à propria cujusque voluntate originem habere nequit; cum alias effet locus ambitioni, ut Gonzaſ. ad reg. 8. cancell. gl. 2. n. 27. Caſtropal. l.c.p. 2. n. 2.

Quæſtio 233. An Vicarius habens ſpeciale mandatum ab Episcopo ad præſentandum poſſet præſentare illum ipsum Episcopum ſuum?

Respondeo negativè, etiam dum Episcopus Beneficii iſtius aut dignitatis, ad quæ præſentatur, capax effet. Habet enim hic locum, quod dixi in Foro Benſ. p. 2. q. 164. nempe non poſſe patronum per alium à ſe delegatum, ſive cui pro ea vice potestatem præſentandi commiſſit, præſentari. Et ſic procuratorem conſtitutum à patrono ad præſentandum non poſſe virtute dicti mandati præſentare ſuum patronum, ut Pith. ad tit. de jurep. n. 92. Corrad. in pr. Benſ. l. 4. c. 2. n. 17. Caſtropal. cit. p. 7. n. 3. Parif. de resignat. l. 9. q. 17. n. 113. contra Ricciū p.r. for. Eccles. decis. 197. n. 216. apud Corrad. Ratio reiſponſioſis eſt; quia ſic Episcopus patronus ſaltē virtualiter præſentaret ſeipſum. Caſtropal. loc. cit. cum delegatus & procurator quidquid agit qua talis, non ſuo ſed ſui principalis nomine agit, cujus vices gerit. Pith. loc. cit. adeoque idem effet, ac ſi præſentatio facta ab ipſo Episcopo Patrono, qui hac ratione ambitionis notam non evitat. Corrad. l.c. Corrad. l.c. n. 18.

Quæſtio 234. An Vicarius ſine ſpeciali mandato inſtituere poſſet præſentatos à patrono?

1. **R**espondeo affirmativè. (vide me ipsum For. benſ. p. 2. q. 171.) Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 14. citans Parif. de resignat. l. 7. q. 14. n. 29. Cardin. de Luca de jurepatr. d. 64. n. 33. Tondit. qq. Benſ. p. 1. c. 118. n. 35. Sbroz. l. 2. q. III. n. 13; citans n. 1. pro hac ſententia ingentem turmam authorum. contra Cardin. in elem. 2. de jurep. q. 2. Imol. ibidem circa finem. Rebuff. in pt. tit. de form. Vicay. n. 126. & alios quoſ citat. n. 3. quin & quod teneatur de neceſſitate inſtituere Vicarius, ex Ferret. cons. 344. n. 2. erudit cit. n. 3. Probatur reiſponſio ex teſtu c. ex frequentibus de inſtitut. ubi dicitur, poſſe clericos inſtituti ab Offiſcialibus Episcopi, qui hoc de jure poſſunt. Neque dicas, ex hoc contextu potius evinci contrarium; cōq; quod, dum dicitur: Offiſciales, qui hoc de jure poſſunt: intelligentur non omnes Offiſciales ſeu Vicarii Episcoporum, ſed ii ſolum, qui buſ id à jure permiffum eſt, nulli autem Offiſciales id permiffum ſit à jure, niſi qui habet ſpeciale ad hoc mandatum Episcopi. Nam ille intellectus dicti teſtū, ut ait Sbroz. cit. n. 13. ex Abb. in cit. c. ex frequentibus. n. 8. cavilloſus eſt. Nam eſto, reſtringatur illa potestas inſtituendi ad ſolos Offiſciales Episcoporum, qui id de jure poſſunt, ſive quibus id de jure permiffum; male tamen reſtringetur ad illos, qui id poſſunt de ſpeciali mandato Episcopi, ſive male dicitur, illos ſolos id poſſe, ſive illis ſolis id à jure permiffum, qui ad hoc ſpeciali commiſſionem habent. Et perperam intelligi dīgo modo hunc teſtum ex eo patet, quod, cum plures ſint Vicariorum Episcopi species, relativum illud qui potius reſtringit ad Offiſciales ſeu Vicarios Episcopi generales [qui ſoli id de jure poſſunt] ad ex-

exclusionem Vicariorum foraneorum Episcopi; cum Generales illi Vicarii jurisdictionem ordinariam, & idem tribunal cum Episcopo habeant, & instituere in Beneficio ad jurisdictionem Episcopalem spectat. c. conquerente. de off. ordinari. & ibi Abb. n. 2. Speculat. tit. de jurisdict. omn. Judic. n. 30. & alii apud Sbroz. cit. n. 12, in fine.

2. Sed neque responsou i nostre obstat Tridentinum, dum seff. 14. c. 13. disponit, quod non licet patrono quoquo modo præsentare aliquem ad Beneficio sui jurispatronatus, nisi Episcopo loci ordinario, ad quem institutio ipsius Beneficii pertinet; nam male ex eo, quod Episcopo competat instituere, infertur, id non competere quoque ejus Vicario; cum plura quoque alia, etiam vi ipsius Tridentini, competant, & in eo competere dicantur Episcopis, absque eo quod mentio fiat Vicariorum Episcopi, sive absque eo quod eadem expressè dicantur competere quoque Vicariis. Et Tridentinum volens Vicarium Episcopi excludere, uti solet hujusmodi verbis: *Episcopis tantum, non eorum Vicarius sit permisum*: ut seff. 24. c. 6. unde jam cit. c. 13. prohibetur aliis quam Episcopis instituendi facultas ratione ordinariae jurisdictionis, quæ resideret in Episcopo, quæ ratio militat etiam in ejus Vicario, qui quoque Ordinarius est. Sbroz. l. c. num. 16.

3. Ampliat responsonem Sbroz. n. 19, ut etiam Vicarius possit recipere & admittere resignationem simplicem in ejus manibus factam alicuius Beneficii, spectantis ad Episcopi institutionem vel collationem, tanquam ipsius institutionis praembulam. Verum de hoc melius statues ex dicendis paulò infra, ubi quid possit Vicarius circa recipientias resignations.

Questio 235. Num Vicarius instituere possit extra Diæcesin?

1. R espondeo quemadmodum Episcopus ipse extra suam Diæcesin instituere potest, contradicte non comparente, sive ubi institutio facienda non est in judicio contradictorio, ita etiam id poterit ejus Vicarius generalis, quin & alii inferiores, ad quos spectat instituere. Ego Fori Benef. p. 2. q. 183. & de Vicario nominatum Castropal. trahit. 13. d. 2. p. 30. n. 17. Garc. de benef. p. 5. c. 8. n. 138. juncto n. 142. Sbroz. l. 2. q. 113. n. 4. citans Gemin. in c. cum in Generali. de off. Vicar. in 6. Boërium, Rotam, &c. Est enim talis institutio actus voluntarius & extrajudicialis. Garc. Castropal. lit. cit. Corrad. pr. benef. l. 4. c. 2. n. 84. citans Franc. in c. fin. de elect. n. 9. Gonz. ad Reg. 8. Cancell. gl. 62. n. 9. &c. qui exerceri potest extra territorium proprium AA. idem. Contrarium tamen apud Sbrozium l. c. n. 3. sentunt Franc. in c. in generali. de off. Vicar. in 6. Abb. in c. novit. de off. Legat. n. 5. Roch. de jurep. & alii moti per textum c. statutum. in fine de pr. ab. Nituntur Baldus & alii hac ratione: quod licet jurisdictione voluntaria possit exerceri extra Provinciam ab Ordinario, ut Bald. l. c. n. 1. Jason. in l. fin. de jurisd. min. Judic. n. 7. Menoch. de arbit. l. 1. q. 43. n. 19. &c. apud Sbroz. l. c. n. 1. commissio tamen ab inferiori à Principe facta nunquam exerceri possit extra territorium committentis. Bald. l. c. Bartol. in l. cunctos populos. Cod. desum. Trinit. Verum hec ratio, ut bene Sbroz. n. 6. hic locum non habet; cum loquamus hic non de commissario, qui non est Ordinarius, sed de Ordinario, qualis est Vicarius.

2. Quod si tamen ad institutionem procederetur

cum causæ cognitione & discussione, intellige judiciali, contradicte apparente, non potest fieri extra Diæcesin seu territorium nec causæ cognitio, seu processus, nec institutio, si fit in sententia sine consensu Judicis loci, & partibus non contradicentibus. Quamvis latâ sententia intra territorium de instituendo institutio ipsa fieri possit extra territorium; quia jam estactus extrajudicialis & voluntaria jurisdictionis. Garc. loc. cit. citans Lambert. de jurep. p. 2. l. 2. q. 2. a. 6. & 3. Sanch. de matrim. l. 3. d. 8. n. 6.

Questio 236. An Vicarius possit uni ex aequalibus presentatis gratificari?

R espondeo possit Vicarius sine speciali mandato ex sola generali facultate non solum instituere, sed & gratificari in casu gratificationis, modò alias Vicarius habeat mandatum generale non limitatum (potest siquidem expresse aliqua excipere Episcopus in generali commissione Vicariatus), quæ alias cum generali illa commissione transeunt in Vicariū. Sbroz. l. 2. c. 112. n. 5. & 6. juxta dicta à nobis supra) Sbroz. in addit. ad q. 111. l. 2. Garc. p. 5. c. 8. n. 88. citans ac recitans decis. Rotæ in Calagurit. Beneficii de Haro. 17. Octob. 1580. Rationem dat Ventrigl. quod gratificatio illa non sit mera gratia; cum uni ex presentatis teneatur Ordinarius gratificari; quia tenetur unum ex iis instituere. Porro quodam locum habeat gratificatio illa, & qualiter in ea procedendum, vide fusè apud me For. Benef. p. 2. q. 193.

Questio 237. Insumatio precum Cesarcarum an & qualiter fieri possit Vicario in casu, quo Episcopus esset collator Beneficii, in ordine ad quod diriguntur preces.

R espondeo in eo casu absente Episcopo insumatio precum fieri potest ejus Vicario. Piring. ad tit. de præbend. n. 378. Chok. ad preces primarias. pag. 73. etiam fieri Vicario posset dicta insumatio, et si non esset in Diæcesi; cum quæ sunt voluntariae jurisdictionis, possint exerceri extra territorium. Chokier cii. n. 73. Quin & si postmodum Episcopus conferat alteri, ejus collatio non valeat, et si dicat, se ignorasse insumationem factam suo Vicario. Chok. l. c. citans Rebuff. de nominat. q. 14. n. 60. Quod si etiam Episcopo negligente aut recusante precistæ conferre, hic recurrit ad ejus Vicarium, qui ignarus collationis factæ ab Episcopo alicui, idem Beneficium conferat precistæ, & tertius quoque interim ilud idem Beneficium impetrat à Papa, præferendam à Vicario isto factum collationem, si contulit ut executor Apostolicus, vigore precum, asserit Chok. pag. 72. ed quod licet Vicarius non possit expedire illa, quæ sunt merae gratiae, potest tamen expedire, quæ sunt justitia & necessitatis, & sic supplere moram Episcopi.

Questio 238. An Vicarius possit sine speciali mandato confirmare electos?

1. R espondet affirmativè Garc. p. 5. c. 8. n. 84. ubi: cum ea, que sunt justitia & necessitatis, ex pediat Vicarius, potest confirmare electos & instituere presentatos. Laym. in c. cum in generali. de off. Vic. in 6. n. 8. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 150. Sbroz. l. 2. q. 70. a. n. 3. (loquitur autem expresse de confirmatione Abbatum, Priorum, &c. non exemptorum, quin & Episcoporum respectu Vicarii Archi-Episcopi) cit. atque pro hoc Glos. in c. fin. de off. Vicarii in 6. v. non possunt. Et ibidem Jo. And. & Anch. in ult. q. Gemin.

Gemin. n. 8. Selvam tract. de Beneficiis. p. 2. q. 14.
n. 7. Federic. de Senis tract. de permut. Benef. q. 26. Milis in repert. V. Vicarius Episc. & alios. Ratio autem, quā nisi illos AA ait; nempe quod aliud sit conferre, aliud confirmare, si plus non addatur, nullius est momenti; neque sat efficax, quam ipse de suo adducit, nempe quod confirmare sit de lege jurisdictionis, ut Calderin. conf. 200. de elect. Pavin. de potest. Capit. sed. Vac. p. 2. q. 2. n. 2. Federic. de Sen. loc. cit. Milis loc. cit. Vers. jurisdictionis effectus. & alii, quos citat. Sbroz. loc. cit. n. 5. quae autem sunt de lege jurisdictionis, transfeunt in Vicarium. Restringit tamen valde Sbroz. hanc suam doctrinam n. 8. ut procedat, ubi Vicarius haberet plenum mandatum cum expressione aliquot spesialium & clausula: quod omnia facere posset, qua Episcopus; etiam si mandatum speciale exigant.

2. E Contro istiusmodi confirmationes requirere speciale mandatum docent Rebuffi. in pr. tit. form. Vicar. n. 33. Cuchus. instit. iur. can. de Vicario Episc. n. 120. Calder. conf. 1. & alii citati à Sbrozio l. c. n. 2. cum quibus sentit Azor. Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 46. q. 1. ubi, postquam dixisset, solere Episcopos, dum assumunt Vicarium generale, concedere ei potestatem confirmandi Abbates, Priors, similesque non exemptos, addit in fine §. confirmationes: haec tamen potestas in generali mandato non continetur, quare specialiter committitur.

Quæstio 239. An Vicarius extra Diæcesin constitutus possit confirmare electos.

R Espondeo de hoc parvissim ac de instituione loquendum. Sic confirmationem fieri posse extra Diæcesin, si fieret sine iudicio contradictorio ex sola informatione superioris de electo; secus, si in contradicitorio, tradit Sbroz. l. 2. q. 70. n. 7. citatis pluribus. Idem dicit Garc. p. 5. c. 8. n. 142. ubi: melius ac distinctius dicendum est cum Lambertum, de jure. p. 2. l. 2. q. 2. a. 6. quod si ad institutionem vel confirmationem proceditur judicialiter, & cum causa cognitione seu instantie contradicte curia seu Fiscali (adde vel alias) in forma judicii per assignationem auditori seu stratorum, ut solet fieri) non potest fieri extra territorium nec causa cognitio seu processus, nec institutione vel confirmatione, si sit in sententia, &c. sequentia vide quest. ante hanc 4. n. 2. Loquitur autem Garc. loc. cit. ut pater ex n. 138. n. 6. expresse tam de Vicario quam Episcopo confirmante.

PARAGRAPHUS III.

De potestate Vicarii circa collationem & resignationem Beneficiorum.

Quæstio 240. An Vicarius sine speciali mandato conferre possit Beneficia speclantia ad collationem Episcopi.

1. R Espondeo. negativè Paris. de resignat. l. 9. q. Tondut. qq. benef. p. 2. c. 118. n. 5. Pith. ad tit. 7. n. 32. de off. Vicar. n. 49. Garc. p. 5. c. 8. n. 80. Selv. de benef. p. 2. c. 14. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 8. Laym. in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. n. 2. Sbroz. l. 2. q. 71. citans quam plurimos juxta c. finale. de off. vicar. in 6. Ratio est, quod que meræ sunt gratiae, Vicarius expedire nequit sine speciali mandato; collatio autem Beneficiorum, cum sit quedam donatio. c. relatum. de preb. c. post electionem. de concess. prab. est quid meræ gratia, Garc. loc. n. 81.

2. Ampliatur responsio primò: ut, etiam si Vicarius haberet generalissimam commissiōnem, etiam cum clausula, ut possit omnia facere, qua potest Episcopus, adhuc nequeat conferre Beneficia. Ventrigl. loc. cit. citatis Anton. de Butrio conf. 9. Col. 2. 3. 4. Pavin. de potest. capit. sed. vac. q. 10. Decio. conf. 128. col. 1. uti hoc firmat ex eo, quod is, cui concessa etiam libera bonorum administratio, non valeat adhuc donare. l. contrajus. ff. de patris. l. filius famili. ff. de donat. Garc. cit. n. 81.

3. Ampliatur secundò: ut adhuc conferre nequeat, etiam si haberet potestatem eligendi, praesentandi cum clausula; & alia majora facienda. Pax-Jord. l. 12. tit. 1. n. 165. Sbroz. l. c. n. 17. citans Paris. conf. 41. vol. 4. Rebuff. impr. tit. form. Vicar. n. 51. & seq. Bertrand. conf. 133. col. 1. l. 2. Gemin. in c. cum illis. de prob. in 6. &c. Per citatum hunc textum, ubi dicitur; quod unus specialis modus alterum non comprehendat.

4. Ampliatur tertio: ut ne quidem Vicarii Episcoporum constituti à Papa conferre possint sine mandato Episcopi, nisi forte haberent mandatum ad hoc speciale ab ipso Papa. Sbroz. l. c. n. 25.

5. Ampliatur quartò: ut etiam Vicarii constitutus in Urbe id nequeat sine speciali Papæ mandato. Garc. l. c. n. 182. citans Pavin. ubi ante. n. 19. Rebuff. in pr. l. c. n. 16. Gambar. de off. Legat. l. 3. n. 708. contra Corat. p. 2. c. 1. n. 17. idque ut Garc. n. 182. & Sbroz. l. c. n. 4. juncto n. 7. citatis pluribus. Etiam si dictus Vicarius esset Cardinalis, citat pro hoc Garcias Rebuffum ubi ante. n. 64. & 70. Gambar. l. c. Bald. in l. aliquando. ff. de off. procurat. Aliud tamen dicendum de Cardinale Legato Urbis, qui Papæ ab urbe absente conferre potest Beneficia consilientia intra limites Legationis, etiam Urbis, nisi obstat reservatio. Atque ita aliud est in Cardinale Legato Urbis, quam in Cardinale Urbis Vicario. Sbroz. l. c. n. 7. Garc. n. 186. citans Gamb. Rebuff. Bald. ubi ante.

6. Ampliatur quintò: ut etiam Beneficia devoluta ad Episcopum, qua alias sede vacante per capitulum conferri possint, nequeat conferre Vicarius Episcopi sine speciali mandato. Pax-Jord. l. c. n. 162. Sbroz. l. c. n. 15. citans Milis in repertor. V. Vicarius.

7. Ampliatur sexto: Ut, etiam si haberet potestatem recipiendi resignationes factas simpliciter, vel etiam permutationis gratia, ut adhuc non possit sine speciali mandato resignata conferre. Sbroz. n. 9 juncto n. 13. de quo tamen, in quantum tangit collationem Beneficiorum resignatorum permutationis gratia, videbimus paulò infra.

8. Quod si tamen concessa Vicario potestas providenti Beneficia, poterit quoque ea conferre; quia verbum providere est latum, comprehenditque institutionem, confirmationem, &c. Sbroz. l. c. n. 27. & 28. citans Rebuff. ubi ante n. 50.

Quæstio 241. An Vicarius sine speciali mandato consentire possit collationi facienda per alterum.

R Espòndeo dum ad Episcopum spectet consentire collationi facienda per alterum VG. per capitulum, Vicarius sine speciali mandato Episcopi consensum hunc loco Episcopi præstare nequit. Barboli. de potest. Episc. allegat. 54. n. 61. Castropal. tract. 13. d. 2. p. 30. n. 3. citans Gratian. discep. for. 303. n. 1. Rebuff. impr. de Vicar. Episc. n. 9. Azor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 3. Pax-Jord. l. c. n. 166. Sbroz. cit. q. 71. an. 19.

n. 19. citatis plurimis. Quia qui donare non potest, nec donanti valet consentire. *l. creditor. c. de donat. inter vir & uxor. l. cùm quis. ff. de reg. jur. & qui consentit donanti rem ipsam donare videtur. l. que dotis. ff. solut. matrim. ubi Bald. col. 3. l. si liqueat. ubi Bald. not. 20. c. de inoffic. donat.* (quos textus citat Sbroz. loc. c. n. 20. & ex eo Pax-Jord. & Azor. loc. cit.) ergo pari modo consentiens collationi conferre videtur, quod nequit Vicarius sine speciali commissione. Sbroz. Pax-Jord. loc. cit. Extenditque responsonem Sbroz. loc. cit. n. 22. & ex eo verbotenus Pax-Jord. l. c. n. 168, ut procedat Episcopo etiam absente, pro quo citat Federic. conf. 264. n. 1. Bertach. de Episc. l. 4. p. 6. tit. de vicar. Episc. n. 16. Selv. tract. de benef. p. 2. q. 14. n. 10. Cuch. instit. jur. can. de vicar. Episc. n. 8.

Quæstio 242. An Vicarius, postquam in concurso elegit magis idoneum, possit eadem vi- gore generalis mandati conferre parochiam, dum ejus collatio spectat ad Episcopum.

R Espondet Fagn. in c. ex frequentibus de Instit. n. 3, affirmativè; sed quod licet Vicarius ex generali mandato facere nequeat collationes voluntarias, seu qua ex mera voluntate conferentis dependent, quia sunt species donationis, possit tamen facere collationes necessarias, ut nominatis Beneficia conferre, presentatos instituere, &c. Quia tunc non exercetur aliqua liberalitas. Unde cum hodiecum necessaria effecta sit collatio Parochialis, quod ad illum qui est electus taquam magis idoneus inter probatos ab Examiniatoribus synodalibus (ut patet ex Concilio Trid. sess. 24. c. 18. verbis illis: & non alteri collatio fiat ab eo, ad quem spectabit illam conferre) sequitur, ut veniat in generali mandato; cum non sit amplius species donationis; ac ita, ut inquit Fagn. loc. cit. n. 8, jam correcta ratio textus cap. fin. de off. vic. in 6.

2. Verum contrarium tradit Garc. p. 5. c. 7. à n. 8, ubi postquam præmisisset n. 8. Rotam in causa sua, nempe Abulensi Parochialis de la calcada l. Febr. 1593, censuisse, quod erit ex eo, quod Parochiales ex dispositione Tridentini sess. 24. c. 18. sint conferendæ magis idoneis repertis, collatio earum sit de justitia & necessaria, adhuc tamen sede vacante non potuisse conferre ex eo capite, quod iste casus non sit in jure expressus, & in collationibus Beneficiorum nunquam capitulum sede vacante succedit, nisi in casibus in jure expressis. Postquam inquit hæc præmisisset Garcias, subiungit cit. n. 8, postea tamen Domini coram Cardinale Blanchero magis terunt in hoc, quod collatio parochialium, etiam hodie, non sit necessaria, quia rotæ radicatur in mera voluntate Episcopi, qui potest abstinere ab illa, & permettere, ut per lapsus temporis jas devolvatur ad superiorem, nec ad eam per alium cogi potest. Quod fundamentum videtur magis iuridicum ex constitut. Pii V. ex qua Episcopo non conferente parochiale in tria sex menses, ejus provisio libera devolvitur ad Papam, quamvis factus esset concursus, & etiam ex approbatib[us] magis idoneus electus. Unde apparet electum ex approbatib[us] magis idoneam non habere jus ad parochiam, nec ei debitam absolutè, ut sic collatio ejus dicti possit necessaria, sed solum Episcopum, si vult conferre, debere conferri uni ex approbatib[us] in concursu quem magis idoneum judicaverit & elegierit. Et si talis magis idoneus haberet eo ipso jus aliquod ad parochiam, non fieret devolutio, &c. Nihilominus tamen, ut habet Garc. cit. n. 90, cum filius patrimonialis in concursu magis idoneus iudicatus habeat jus ad beneficium, & ei absolute debeatur sicut presentato,

ita ut Ordinarius per superiorē possit compelli, ut ei conferatur, videtur collatio verè necessaria & de justitia, & consequenter in ea succedit capitulum sede vacante, & esse longè diversum in parochialibus & in materiis collationis necessariæ & justitiae, appellatio Ordinarii veniet capitulum sede vacante, sicut etiam veniet Vicarius Episcopi; quamvis ad effectum, ut intret alternativa & indultum Cardinalium, dicatur libera collatio; cum fiat sine presentatione & interventu alterius. Id tamen non procedat stante regul. 2. Cancell. reservatoria beneficiorum vacantium sede Episcopali vacante, in qua includuntur etiam beneficia patrimonialia, quæ prævidentur per Episcopum abique alterius præsentatione vel electione, nisi adsit indultum in contrario. Ita ferè Garcias.

Quæstio 243. An Vicarius habens speciale mandatum recipiendi resignationes factas per mutationis gratia, possit absque alio speciale mandato beneficia ex causa permutationis coram se resignata permutantibus conferre.

R Espondeo negant id ipsum Rota decis. 1. de rerum. alias 43. in antiqu. Calderini. conf. 3. de renunti. Roman. conf. 330. n. 5. Felin. in c. auditio. de prescript. n. 13. Staphil. de lit. grat. tit. de variis modis. vacat. ex n. 33. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 105. & seq. & alii apud Garcias p. 5. c. 8. num. 107. quibuscum sentit Sbroz. l. 2. q. 71. n. 9.

2. Affirmant è contra Garc. loc. cit. n. 104. juncta n. 108, citans Dominic. in c. fin. de off. Vicar. in 6. n. 10. Corai. p. 2. c. 8. n. 2. Zechum. de benef. & pens. c. 2. Item Ventrigl. tom. 2. annos. 14. §. 1. n. 11. citans Gemin. in c. final. de off. Vicar. in 6. n. 10. Bellam. decis. 94. col. 2. Paris. de resignat. l. 7. q. 14. n. 62. Nixi hac ratione, quod collatio illa non sit voluntatis & libera sed necessitatis, & quia verisimile est, quod Episcopus dando potestatem recipiendi resignationes ex causa permutationis voluerit (erit id non exprellebit) dare potestatem faciendi collationem, quæ necessario illis fieri debet, maxime quia in permutatione eodem contextu solita admitti ut iusque renuntiatio, & pariter fieri utriusque collatio.

Quæstio 244. An Vicarius sine speciali mandato conferre possit beneficia patrimonialia.

R Espondet affirmativè Garcias loc. cit. n. 109. in fine ex eodem fundamento, nempe quod necessario facienda collatio tali personæ, adeoque non sit libera & voluntatis. Et sic in terminis beneficiorum patrimonialium tenuissi Rotam, in Calagurit. beneficij de ascarya. 17. Maij. 1596. testatur Garc. p. 5. c. 7. n. 89. In qua decisione dicitur quoque illam in proposito dici collationem necessariam; ad quam Episcopus tenetur & potest compelli, & quæ incipit à tertio, ut à patrono; non autem, quando totus actus dependet ab illius potestate.

2. Negat è contra Gonz. ad regul. 8. q. 9. §. 1. n. 78. nixus contraria ratione; nempe quod collatio talium beneficiorum sit adhuc libera. Pro quo n. 75. citat Achill. de Graff. decis. 5. n. 1. & 3. de privileg. Put. decis. 162. n. 3. l. 2. Rotam in Abulensi parochialis 12. Jun. 1594. & sic consequenter tradit Gonz. l. c. n. 77. ob dictam rationem (quia nimisrum talis collatio est libera) non posse Capitulum sede vacante aut ejus Vicarium conferre ieiustmodi beneficia patrimonialia, ut collationem tam factam à capitulo sede vacante nullam declaratam fuisse à Rota in Calagurit. benef. de Arcaya. 26. April. 1596.

Quæstio

Caput IV.

Quæsto 245. An sine speciali facultate Vicarius conferre posse beneficia denominatis.

1. **R**espondeo affirmativam tenent Fagn. l. c. n. 105. ubi: Verius videtur, Vicarium ex generali mandato posse conferre beneficia denominatis, & facere aliam quamlibet collationem necessariam, ut tenere videtur Probus ad Monach. in c. fin. de off. Vicar. in 6. n. 5.

2. E contra apud Garc. n. 105. id negant Selv. p. 2. q. 14. n. 4. Rebuff. de nominat. q. 17. n. 26. alias 7. Coras. p. 4. c. 4. n. 13. Idque, etiamsi admittant collationem talem non esse liberam sed necessariam.

Quæsto 246. Num Episcopus posse Vicario concedere facultatem confiendi beneficia, & quidem omnia spectantia ad suam collationem.

1. **R**espondeo ad primum affirmativè. Castropal. 12. 13. d. 2. p. 30. n. 3. cum communi, & supponunt id AA. uti patebit ex responcionibus ad sequent. quin & Castropal. ibidem ait, ferè semper solere illi concedi hanc facultatem.

2. Ad secundum quoque affirmativè. Azor. p. 2. l. 3. q. 1. citans Gl. in c. ult. de off. Vicar. in 6. v. commissa.

Quæsto 247. An Episcopus concedere posse facultatem confiendi omnia beneficia alteri quam Vicario suo.

Respondeo negativè. Sbroz. l. 1. q. 52. n. 26. Garc. p. 5. c. 8. n. 119. citans Selv. de benef. p. 2. q. 21. Quintadven. l. 1. ecclasticon. c. 5. n. 7. Covar. l. 3. var. c. 20. n. 6. Rebuff. in pr. tit. de Vicar. Epis. à n. 15. & tit. form. vicar. n. 2. Franc. in c. fin. de off. vicar. Fagn. in c. presentata. de testibus n. 14. juxta c. constitutus. de concess. prob. & c. statutum. de prob. in 6.

Quæsto 248. An Vicarius, cui committi potest collatio beneficiorum, debet esse generalis tam in spiritualibus quam temporalibus.

1. **R**espondeo imprimis debet esse generalis. AA. citati pro responione ad quæsto proced. Unde jam Vicario foraneo non solere, sed nec posse, hanc facultatem concedi ab Episcopo, habet communis sententia, pro qua à Castropal. l. c. n. 5. citantur Gl. ult. in c. statutum. de prob. in 6. & in c. deliberatione. de off. delegat. in 6. Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. n. 15. & plures alii apud Covar. l. 3. var. c. 20. n. 6. Et sic exprefle docet Pirk. ad tit. de off. Vicar. n. 50. Ubi: non potest autem alteri quam Vicario generalis Episcopus vel alius Papâ inferior committere in genere vel in specie potestatem conferendi beneficia vacatura. Eadem ferè habet Laym. m. c. cùm in generali. de off. Vicar. n. 3. Hoc ipsum tamen intelligendum de potestate conferendi beneficia totius Diæcclis; de potestate namque conferendi beneficia certi loci alicujus non videtur, cur committi nequeat Vicario foraneo Episcopi, tametsi generalis non sit. Castropal. l. c. Idem volunt Garc. p. 5. c. 8. n. 125. Sbroz. l. 1. q. 13. n. 5. dum dicit, sufficere esse Vicarium generale certi loci, ut committatur ei hæc conferendi facultas, licet, ut exprefse addit Garc. alias non sit Vicarius generalis.

2. Respondeo ad secundum: Ut Vicario committatur hæc facultas conferendi, non requiritur, ut sit quoque Vicarius in temporalibus, ut volunt Pavin. de potestate capit. sed. vac. q. 10. num. 31. Re-

buff. & alii apud Garciam. l. c. n. 120. & velle etiam videtur Azor. p. 2. l. 3. c. 43. q. 7. & in terminis vult Sbroz. l. 2. q. 90. ubi: illud vidi notari per Od. Episcopum non posse committere beneficiorum collationem Vicario, qui non habet administrationem temporalium, ut per Mitis in repertor. V. Vicarius Episcopi. Nituntur hi AA. hoc fundamento, quod Vicarius generalis is tantum dicitur, qui in spiritualibus & temporalibus est creatus, ut Rebuff. tit. de Vicariis. n. 18. & tit. de devolut. n. 59. Pavin. ubi ante. n. 6. Bonifac. in clem. et si principali. de rescript. n. 28. Cuchus &c. apud Garc. n. 121. quibus contentit Azor. p. 2. l. 3. c. 46. q. 1. Sed sufficit esse Vicarium generale in spiritualibus juxta subjectam materiam collationis beneficiorum, qua spiritualis est. Garc. l. c. n. 122. Castropal. l. c. n. 6. Contrario nixi fundamento, nempe quod Vicarius in spiritualibus tantum constitutus absolute dicatur Vicarius generalis, pro ut præter Garc. & Castropal. apud illos tenent Sanch. de marit. l. 3. d. 29. n. 11. Sbroz. l. 1. q. 25. n. 4. citatis pluribus. Paris. de resignat. l. 8. q. 7. n. 187. & constat, ex c. cùm nullus de tempor. ordinat. Trid. Sess. 13. c. 2. & ex Brevis Apostolicis, quibus committuntur aliqua Episcopis seu eorum Vicariis, Vicarii hi in Spiritualibus appellantur generales.

Quæsto 249. Num Episcopus constitui posse speciale Vicarium ad conferenda beneficia.

1. **R**espondet negativè Sbroz. l. 1. q. 52. à n. 2. citans Jo. Andr. in c. deliberatione §. prohibemus. de off. Legat. Gemin. inc. fin. de off. Vicar. m. 6. n. 9. Abb. in c. constitutus. de concess. prob. n. 5. Bellam. decis. 343. Oldrad. cons. 77. Paris. cons. 50. n. 1. vol. 4. Selv. trad. de benef. p. 2. q. 22. n. 1. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 7. Covar. l. 3. variar. c. 20. n. 6. & plures alios contra Bisign. ad Rotam decis. 2. tit. de concess. prob. Staphil. &c. Sequitur hæc responso ex ea, quam dedimus paulò ante: quod nimur Episcopum collationem beneficiorum committere possit alteri quam Vicario suo generali in spiritualibus juxta textum c. statuum. de prob. in 6. v. tantummodo. Probatur quoque ex c. deliberatione. §. prohibemus. de off. legat. in 6. ubi prohibetur exprefse Legato, etiam de latere, ne in genere vel in specie cuiquam committat seu det potestatem recipiendi resignations, & conferendi beneficia etiam personis idoneis intra Legionem suam existentia. Ratio autem, quod per dictos textus prohibeatur hujusmodi concessio, est, ne aperiatur via ad vacatura, & periculum captandæ mortis, ut patet ex cit. c. constitutus. de concess. prob. Quia ratio Concilii Lateranen. cum cesset, dum committeretur alicui non generali illa potestas conferendi, quounque tandem modo vacet beneficium, sed duntaxat, si beneficium vacet per resignationem, insinuat Sbroz. l. c. n. 4. posse alicui specialiter concedi in eo casu collationem beneficiorum vacaturorum per resignationem.

2. Ampliat responcionem primò Sbroz. à n. 5. & ex eo Azor. p. 2. l. 3. c. 46. q. 1. §. dicitur constitutus. Ut procedat, etiam Episcopus darer alii generali potestatem conferendi, & illum postea crearet Vicarium generale; quia adhuc diceretur Vicarius generalis ad conferendum tantum, non autem in ceteris spiritualibus; cùm illa generalitas restrinatur ad speciale concessione conferendi. Sed quid si crearet illum post concessam illi generali illam potestatem conferendi

Vic-

Vicarium absolute in spiritualibus certe jam ab illo tempore creationis in Vicarium generale in spiritualibus, potestas illa conferendi ex auctoritate illi concessa invalida, dici posse evadere valida, quatenus perseverat nimurum ex post voluntas illa Episcopi, qua vult illum conferre beneficia, cum jam amplius nihil desit, quod minus validè illi conferri possit dicta facultas.

3. Ampliatur ab eodem secundum num. 8. ut procedat, etiam in literis diceret Episcopus: *Creamus te Vicarium generale in spiritualibus, quin & in temporalibus specialiter & expressè ad conferendum: quia diceretur adhuc deputatus ad conferendum rautum, & ideo non valeret ejus constitutio, tanquam expresa illa generalitas restricta fuerit in fraudem legis ad specialem conferendi potestatem.* Citat pro hoc Socinum cons. 260. col. ii. conclus. s. vol. 2. Rebuff. Franc. Marc. &c. idemque firmat ex eo, quod quando sit enumeratio specierum post genus, illa enumeratio restringitur in dubio ad illas species juxta L. sed si adjiciatur. ff. pro soci. L. quasitum. §. sed si fundus. ff. de fundo inf. & ibi Bartol.

4. Ampliatur tertio num. 11. & 12. ut procedat, etiam si confuetudo existaret in contrarium; ut potest quae attendenda non fore: cum quia hacten inducitur votum caprandam mortis, sit contra bonos mores. Citat pro hoc Socin. ubi ante. Paris. cit. cons. 50. num. 11. Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. num. 10.

5. Ampliatur ab illo quartò num. 13: ut in eculo non valeat collatio facta à tali speciali Vicario constituto ad conferendum, etiam ab Episcopo ratificata fore. Citat Guido Papam iors. 189; Rebuff. loc. cit. num. 11. datur rationem; quia collatio nulla non potest ratificari, nec retro trahi, sed de novo est facienda. cap. examinata. de confirm. utili vel inutili. ubi Doctor. Socin. in regul. ratificationem. de regul. jur. in 6. Gozad. cons. 72. Paris. cons. 14. num. 156. vol. 2. 1.

6. Ampliat illam quintò: ut procedat non tantum in Episcopo, sed & in Legato de latere; quia nec is dare potest speciale potestatem conferendi beneficia, & ad hunc actum speciale creare Vicarium. ut Abb. in cap. constitut. de concess. prab. num. 2. & in cap. fin. tit. eod. num. 6. Pavin de potest. Capit. sede vac. part. 2. quest. 10. num. 34. Roland. cons. 47. num. 55. in 1. & c. juxta cit. cap. deliberatione. §. probibemus. de off. Legat. in 6. Item ut procedat in quolibet alio habente potestatem conferendi beneficia, ut nec is alteri concedere possit facultatem generalem ea conferendi. cap. statutum. §. ut hi. de prab. in 6. Sbroz. num. 16. citatis Paris. cons. 50. num. 1. Franc. Marc. quest. 995. num. 15. militat enim in his quoque eadem ratio, nimurum fraus ad beneficia vacatura.

7. Ampliatur sexto: ut non solum nequeat ad id constitutere Vicarium speciale, sed nec procuratorem quidem ratione ejusdem fraudis. Sbroz. num. 17. citatis Paris ubi ante. Rebuff. loc. cit. num. 12. Franc. Marc. num. 3. & 7.

8. Restringit è contra Sbroz. num. 8. & 19. responsionem, citatis pro hoc cap. is. cui. de prab. in 6. cap. proposuit. de concess. prab. Oldr. cons. 87. Rebuff. ubi ante. num. 12. ut non procedat in summo Pontifice, qui istiusmodi facultatem conferendi bene-

p. Lenren. Vicarius Episc. Tract. I.

ficia, etiam certa concedere potest. Item in Regibus & Principibus, qui nulla habent iura spiritualia, ad quæ creare possunt Vicarios, ut illi creare possint generales procuratores omnium bonorum, dando illis potestatem conferendi & praesentandi. Pro quo Sbroz. cit. num. 19. citat Paris. cit. conf. 50. num. 4. Rebuff. loc. cit. n. 13. Paul. de Citadin. de jure pat. p. 6. qu. 41. Roch. cit. eod. v. honorificum. qu. 5. Roland. cit. conf. 47. num. 54. in 1.

Questio 250. An Episcopus committere possit Vicaria etiam generali potestatem conferendi beneficium certum vacaturum?

1. R Esp. Negativè. Pirh. ad tit. de offic. Vicar. nu. 50. Sbroz. lib. 1. qu. 53. nu. 1. citans Rotam decisi. 367. de off. Vicar. nu. 2. & seq. in novis. Abb. in c. constitutus. de concess. prab. nu. 5. Pavin. de potest. Cap. part. 2. qu. 10. nu. 31. Oldr. cons. 77. Milis in repertor. v. Vicar. Episc. & plures alios. Item Laym. in c. cum in generali. nu. 3. citans gl. communiter recept. in c. deliberatione. §. probibemus. v. cuiuscumque de off. Leg. in 6. & Doctores communiter in c. constitutus. & specialiter Rebuff. in pr. tit. de Vicar. Episc. nu. 15. ubi, quod Episcopus non possit Vicario committere collationem sive respectu certi beneficii, sive respectu certæ personæ. v.g. dicendo: Tatio conferas beneficium hoc in ecclesia vacaturum sive per mortem, sive per resignationem: tum quia talibus commissionibus præbetur occasio modis illicitis aperiendi viam beneficis vacaturis, estque periculum, ne mortis machinatione, aut circumventione resignatur vacatio beneficii prouocetur: tum quia talibus commissionibus determinatis inducuntur beneficiorum reservationes vel expectativa, quæ odio sae sunt, & Episcopis non concessæ juxta gloss. in c. dilectus. v. quempiam. de jure pat. & Trid. sess. 24. c. 19. Laym. loc. cit.

2. Ampliat Sbrozios responsum num. 2. ut locum habeat, etiam Episcopus daret Vicaria generali generalem potestatem conferendi, & postea per secundas literas inhiberet, ne procederet ad secundam collationem, antequam insinuaret sibi primam, & exspectaret secundum responsum, an vellat habere ratum; quia quoad secundas literas non videtur delegata generalis potestas conferendi, & esset in fraudem Concilii Lateranensis, id quod non valeret, citat pro hoc Jo. Andr. in cit. cap. constitutus. & ibidem Abb. num. 5. Butrio. Imol. &c.

3. Poterat tamen committi alicui facultas conferendi beneficia vacatura respectu alicujus loci restricta ad certum locum diaconis, modo ibi sint plura. Laym. in cap. cum in generali. nu. 3. Pirh. loc. cit. ex Sbroz. l. 1. qu. 53. nu. 5. & Rebuff. ubi ante. nu. 23. & 24. Potest quoque Episcopus, dum debitum alicui est beneficium in ecclesia quadam; quia v.g. canoniam sine præbenda consecutus est, mandare Vicario suo, ut proximè vacaturam ei conferat; quod enim de jure faciendum est, ut fiat, mandari seu committi potest. Pirh. num. 15. Layman. loc. cit. num. 6. citans seipsum Theol. mor. lib. 4. tract. 2. cap. 10. num. 2. Item potest committere ei facultatem recipiendi resignationem certi beneficiorum, eaque admissa, eidem committere facultatem conferendi: quia sic non committit collationem beneficiorum vacaturi, sed vacantis.

adedque jam cessat prohibitio. cap. deliberatione §. prohibemus, de off. leg. in 6. Laym. Pirh. ll. cit. Quamvis simul ac conjunctim potestatem certi beneficii resignationem recipendi, & illud conferendi committere illi non possit l. i. q. 52. num. 25. & plerique alii Laym. loc. cit. num. 4. Pirh. loc. cit. De cetero beneficii aliquis certi actu vacantis collationem committi posse Vicario indubitatum est. Sbroz. L. i. q. 53. n. 6. & q. 51. n. 21. citatis Rebuff. ubi ante. n. 14. Abb. in c. constitutus. n. 5. Bellam. decis. 443. & alios cum communis.

4. Illud hic ex dictis deducendum & notandum, mandatum conferendi datum Vicario dici speciale, non ex eo, quod detur ad conferenda certa beneficia vacatura, vel ad conferendum certis personis; id enim, ut dictum, non valeret; sed ex eo, quod ad hoc, ut Vicario concessa censatur facultas conferendi beneficia, specialiter debeat exprimi, quod facultas ei detur conferendi beneficia. Garc. de benef. p. 5. c. 8. n. 113. citans Sbroz. L. i. q. 53. Pavin. Rebuff. Cuchum &c.

5. Facultas itaque seu mandatum conferendi respectu beneficiorum vacaturorum generale esse debet: Quale adhuc dici potest si detur ad conferenda beneficia certi loci, seu partis Diocesis, modò ibi sint plura beneficia. Garc. loc. cit. n. 114. aut ad conferendum in certis mensibus. Garc. loc. cit. citans Cuchum: aut ad conferendum in simplicia tantum aut curata tantum, aut certi valoris, aut vacatura per mortem. Garc. ibid. ex Rebusto.

Quæstio 251. An, ut conferre possit Vicarius, sufficiat, cum habere mandatum generale cum clausula: quod possit omnia, que constituens seu Episcopus, seu administrandi omnia sicut ipse Episcopus?

R Esp. negativè. Garc. p. 5. c. 8. n. 118. Castrop. tract. 13. de benef. d. 2. p. 30. n. 8. citans Paris. de resignat. L. 9. q. 7. num. 34. Extrahi enim clausula cum plena & libera potestate administrandi solum infertur, posse Vicarium ea præstare, quæ ad rectam episcopatus administrationem speant, non verò posse eum exercere etiam, quæ sunt meræ gratiæ & donationis; in concessione namque administrationis, etiam liberæ, non conceditur potestas donandi. Castropal. juxta e. fin. de off. Vicar. in 6.

2. Ampliatur responsio primò, ut procedat, tametsi ab Episcopo dicatur Vicario, ut loco sui præstare possit omnia, etiam quæ speciale mandatum requirunt, quale quid est collatio beneficiorum. Nam dum nihil eorum, quæ speciale mandatum requirunt exprimitur, verba illa: etiam illa, quæ speciale mandatum requirunt: habentur pro non adjectis. Castropal. cit. n. 8. citans c. qui ad agendum, de Procurator. in 6. Molinam. tract. 5. de Just. d. 10. num. 9. Quod si tamen aliquid speciale mandatum requiriens exprimeretur, & simul adderetur: & alia omnia speciale mandatum requirentia: ed ipso ad omnia illa (modò tamen illa omnia generaliter expressa)

graviora vel majora non contineant, quam sit illud speciale expressum) mandatum illud conceditur, adeoque etiam ad collationem beneficiorum. Castropal. ibid. citans Molin. ubi ante. Covar. Abb. Sbroz. L. i. q. 65; num. 5. & 7. Garc. cit. c. 8. n. 68. & 69.

3. Ampliatur secundò; ut necedum facultas illa conferendi concessa censatur, dum dicta clausula generalis est talis, ut loco Episcopi Vicarius omnia facere possit, esto speciale mandatum requirant, excepta suppressione beneficiorum, unione illorum aut præsentatione. Ex vi enim adjecta hujus exceptionis non conceditur potestas efficiendi quicquam speciale mandatum requirens; si enim per dictam clausulam generali, seclusa illa exceptione aliquorum, non censemper concedi, quod speciale mandatum requirit, nisi id ipsum in particulari exprimatur, jure sic disponente, jam etiam per adjectam illam exceptionem id conceditur; cum illa exceptione non tam ad ampliandam concessione, quam ad illius restrictionem apponatur, juxta L. i. ff. de regul. juris. Castropal. loc. cit. n. 9. ex Covar. L. 2. var. 6. 5. num. 4. & maximè n. 8. & 9. & Molin. ubi ante. d. 10. num. 9. Neque his oblitus illud: exceptio firmat regulam in casibus non exceptis: nam exceptio firmat Regulam in casibus non exceptis, modò tamen hi casus non excepti comprehendantur sub concessione; adeoque cum in praesente, jure sic disponente, nullus casus speciale mandatum requirens sub illa concessione comprehendatur, nullus casus speciale mandatum requirens non exceptus firmabitur per tales exceptiones. Castropal. loc. cit.

Quæst. 252. An potestas illa conferendi agravatur concessa Vicario ex data eidem facultate admittendi resignationes beneficiorum?

1. R Esp. primò ex data facultate admittendi resignationes absolutè & simpliciter factas; non infertur data facultas conferendi resignationes. Castropal. loc. cit. num. ii. citans Barbos. de potest. Episc. alleg. 54. num. 58. Rebuff. in addit. ad Regul. 13. Canell. Laym. in c. cum in generali de offic. Vicar. in 6. plus enim est conferre beneficia quam resignationes recipere, ut patet in Capitulo Sede vacante potente recipere resignationes, non tamen conferre beneficia libera collationis spectantia ad Episcopum. Laym. loc. cit. & quia collatio est actus omnino separatus, & cum resignatione non connexus. Castropal. loc. cit.

2. Resp. secundò ex facultate data admittendi resignationes ex causa permutationis, censetur quoque data facultas beneficia sic resignata conferendi; ed quod licet conferre beneficia permutationibus distinguatur à receptione & approbatione permutationis seu resignationis factæ permutationibus gratiæ, est tamen ita ei connexum, ut recipiens tales resignationes seu approbans permutationem obligetur permutationibus ea conferre; adeoque collatio tunc non est voluntatis sed necessitatis. & sic habet stylus communiter observatus, ut eodem tempore & contextu, quo admittuntur resignationes gratiæ, ipsæ beneficia

ficia resignata permutantibus conferantur. Unde verisimile est, Episcopum dando potestatem faciendi collationem, quae necessariò illis fieri debet. Laym. loc. cit. n. 6. Castropal. loc. cit. n. 13. citans Azor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 6. & Dominic. in c. fin. de off. Vic. in 6. Garc. p. 5. c. 5 n. 104. & 108. citans insuper Coras. de benef. p. 2. c. 8. num. 2. Zechum de benef. & pers. c. 2. contra Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. n. 104. & 106. Staphil. de lit. grat. tit. de var. mod. §. resignationes. num. 23. Barbos. ubi supra. n. 68. Felin. in c. auditio. de prescr. n. 3. apud Castropal.

3. De cetero ex data Vicario facultate admittendi resignationes, non addito: etiam ex causa permutationis, non potest Vicarius admittere resignationes ex causa permutationis factas; quia aliud est admittere resignationes, aliud dare auctoritatem permutare volentibus, ut sit in admissione resignationis permutationis gratia. Castropal. num. 12. Garc. num. 110. Garc. num. 110. citantes Rebuff. ubi ante. Conta Petrum de Perus. de permutat. benef. p. 2. q. 6. n. 23.

Questio 253. An ex data Vicario potestate destituendi seu privandi beneficiis arguantur concessa eidem conferendi?

R Esp. negativè. Sicut nec vice versa concessa potestate conferendi venit potestas destituendi; tametsi enim hæc ferme conjuncta sint in potestate ordinaria, non tamen delegata seu commissa; cum hæc dependeat à voluntate committeuntis Laym. loc. cit. num. 7. Pirl. de off. Vicar. num. 53. Nec obstat, quod, qui potest destitueri, potest etiam instituere & beneficia conferre; nam etsi id verum in habente potestatem ordinariam, non tamen in eo, qui habet destitutio specialiter ex delegatione vel commissione. Pirl. loc. cit. citans Paris.

Questio 254. Num speciale mandatum conferendi concessum Vicario sit late interpretationis?

R Espond. affirmativè. Castropal. Tract. 13. d. 2. p. 30. num. 7. Barbos. de potest. Episc. alleg. 54. num. 63. Pax-Jord. L. 12. tit. 1. num. 171. Azor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 8. Sbroz. L. 2. q. 82. num. 1. si quidem talis facultas data Vicario, cum sit favor & beneficium cedens in detrimentum solius concedentis, latè, quantum fieri potest, estinterpretanda. Castropal. loc. cit. ubi illud observandum ex Cuchu, de inst. jur. can. L. 2. tit. 8. num. 90. apud Pax-Jord. loc. cit. num. 174. Quod lata interpretatione attenditur, præsertim contra concidentem; Respectu vero tertii strictè, quatenus patitur natura verborum. Porro latissimam illam interpretationem faciendam esse ab aliis, à Principe vero sive ab alio gratiam concedente illius auctoritate posse fieri interpretationem, prout illis placuerit juxta L. & ideo ff. de l. c. inter alia. de sentent. excommunicationis. Unde jam privilegium alicui concessum à Papa ad conferenda beneficia aliena Diœcesis angustè interpretandum esse, utpote afferens ordinariis collatoribus, & sic tertii conferendi facultatem.

Questio 254. Facultas illa specialiter concessa Vicario conferendi omnia beneficia, quæ spectant ad collationem Episcopi, ad quæ in specie beneficia se extendat?

1. R Esp. primò extendit se ad curata. Pax-Jord. Castropal. Barbos. ll. cit. Fagn. in c. de mandato. de Simon. n. 36. Sbroz. L. 2. q. 82. n. 1. citans Cuchum. inst. jur. can. de Vicar. Episc. num. 91. Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. n. 116. Felin. in c. causam que. de rescr. n. 14. Staphil. &c. Licet enim in provisione non veniant curata, nisi fiat de iis mentio. c. cum in illis. de prab. in 6. quia tamen dicta facultas est favorabilis, est amplianda. Sbroz. loc. cit. & hæc sub nomine beneficiorum simpliciter prolatu veniunt in materia favorabil. & non ambitiosa, & nulli prejudicanti. Castropal. Azor. Barbos. Pax Jord. Pirl. Fagn. ll. cit. Qualiter etiam procurator constitutus ad acceptandum beneficia potest etiam acceptare curata teste Imol. in c. accedens. de prab. col. 2. Staphil. de liter. grat. rubrica. de modo & form. impetrandi. vers. predicta tamen. apud Sbroz. loc. cit. num. 2.

2. Secundò ad beneficia in Cathedralibus propter easdem rationes. Azor. Pax-Jord. Castropal. Barbos. ll. cit.

3. Tertiò ad dignitates. Pirl. cit. n. 50. in fine. Pax-Jord. Barbos. ll. cit. Azor. loc. cit. q. 7. Sbroz. L. 2. q. 81. citans Gemin. in c. fin. de off. Vicar. in 6. n. 11. Lapum. alleg. 84. num. 10. Felin. ubi ante Selv. p. 3. q. 65. Cuch. ubi ante. n. 91. Abb. Mandos. Staphil. &c. Quia in materia favorabil non ambitiosa vel peccati, qualis est collatio beneficiorum, venuint dignitates. Sbroz. loc. cit. nu. 2. Quamvis n. 3. dicat, Rebuffum tit. de form. Vicar. n. 111. subiungere, tutius esse exprimere: etiam dignitates.

4. Quartò ad præbendas, capellas, officia & munia ecclesiastica. Pax-Jord. loc. cit. Sbroz. cit. q. 82. num. 1. citatis pluribus ob eandem rationem.

5. Quintò ad beneficia vacantia jam ante concessam hanc Vicario facultatem conferendi; ed quod hujusmodi provisio favorabilis sit, & ideo amplianda. Sbroz. L. 2. q. 84. num. 1. & ex eo Pax-Jord. num. 176.

6. Sexto ad beneficia post concessam illam Vicario facultatem priùs erecta, ed quod dicta concessio sit favorabilis. Castropal. loc. cit. n. 7. Quem secutus fui in foro benefic. p. 2. q. 690. n. 3. contra Barbos. cit. n. 63. Azor. cit. q. 8. Pirl. cit. Rebuff. ubi ante. n. 124. tenentes contrarium ex eo fundamento, quod ea tempore datæ aut accepta potestatis non fuerint in terum natura, & quod id colligi videatur, ut Azor. ex Clem. literas. de rescr. juncta gl. quibuscum etiam sentit Sbroz. L. 2. q. 73. ubi: ex mandato speciali conferendi non potest Vicarius Episcopi conferre beneficia de novo erecta, nisi in literis Vicariatus (dic potius: in literis concessis illius specialis facultatis conferendi, si ea seorsim à Vicariatu concessa) singularis quoque facultas conferendi illa etiam noviter erecta exprimatur.

7. Sepiūd, ad conferenda beneficia, quæ pos-
siderit ipse Episcopus, dum Episcopus illa resigna-
set in manus Superioris, non autem Vicarii. Sbro-
z̄ius l.2.q.85, & ex eo Pax Jord. nu. 176, citantes
Put. decis. 94. l.1.

8. Octavò, ad beneficia spectantia ad Episco-
pum jure devoluta ob negligentiam vel delictum
collatorum; quia ea beneficia confert Episcopus
jure ordinario & communi, Pirk. loc. cit. num. 54.
(quāvis ex Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. nu. 82.
addat, tūtū esse, ut in mandato speciatim exprimatur
facultas conferendi beneficia, etiam ad E-
piscopum devoluta) Barbos. cit. alleg. 54. num. 52.
Azor. cit. c. 44. q. 2. Caltrop. cit. p. 3. nu. 14. Secus ta-
men est, ubi beneficia essent devoluta ad Episco-
pum tanquam sedis Apostolica delegatum, v. g.
ob negligentiam Pralatorum regularium; quia
tunc Episcopo ea conferendi potestas non compe-
tit jure communi ordinario, sed delegato, Castropal.
Azor. Pirk. Barbos. locis. cit.

9. Nond, conferre quoque potest vi istius fa-
cultatis generalis conferendi beneficia vacantia in
meusa alternativa. Sbroz. l.2. q. 86. Pax-Jord. loc.
cit. nu. 177. Gonz. ad regul. 8. Canell. gloss. 42. nu. 10.
ex Puteo decis. 488. l.2. testans sic tentum a Rota
in una Portogalensi de Galeras. 25. Octob. 1546. Et ra-
tio est; quis clausula generalis: ad conferendum
quæcumque beneficia vacatura, quæ potest con-
ferre ipse Episcopus, comprehendit hujusmodi
beneficia, quæ poterat conferre Episcopus vi al-
ternativa; tota siquidem potestas est translata in
Vicarium vi dictæ clausula generalis, quāvis
non exprimatur, quod conferat beneficia vacatu-
ra in mēnsibus Ordinarii vi alternativa. Gonz.
cit. nu. 10. ex Put. ubi antè nu. 2. & 6. Quemadmo-
dum etiam Vicarius Cardinalis habens potestatem
conferendi omnia beneficia, quæ dictus Cardina-
lis vigore indulsi defuper concessi conferre pos-
set, ut Gonz. loc. cit. ex Germon. de indust. Cardin.
§. tibi quoad vixeris. nu. 40. Neque opponas, quod
concessio alternativa sit privilegium, quæ autem
conferuntur ab Episcopo vi præcisè privilegii ei
concessi, non veniunt in generali potestate confe-
rendi concessa Vicario. Nam per alternativam
nullum Episcopis conceditur privilegium, sed tan-
tum tollitur obstaculum & impedimentum, quo
vi reservationis Papa reservantis sibi octo mensibus
alias impiedebatur conferre illis sex mensibus.
Gonz. loc. cit. n. 13.

10. Decimo: videtur quoque extendere se di-
cta facultas conferendi ad beneficia resignata co-
ram Episcopo. Castropal. loc. cit. num. 10. non ob-
stante, quod is resignationem recipiendo appli-
cuerit manus. Nam exinde non oritur reservatio,
sue quod Episcopus ea reservari sua collatione,
ut contingit in summo Pontifice, dum is resigna-
tionem acceptavit, & in quo solo illa applicatio
manuum locum habet.

*Questio 256. Ad qua beneficia conferenda se
non extendat ista potestas generalis confe-
rendi?*

1. R Esp. primò, non extendit se ad beneficia,
quorum collatio competit Episcopo non
nisi jure speciali, seu ex privilegio; cum privile-
gium perlonæ ad alium non transeat. Azor. p. 2.
l.3. c. 44. q. 2. Caltrop. loc. cit. n. 14. Barbos. cit. al-
legat. 54. n. 6. Pax-Jord. loc. cit. nu. 180. Pirk. loc.

cit. n. 50. Laym. in cap. cùm in generali, de off. Vicar.
in 6. n. 7. citantes Paris. de resign. l.1. q. 24. in 64. Se-
cūs tamen esse, si in ista facultate conferendi ex-
primatur, dari facultatem non solum conferendi
ea, quæ jure communi & ordinario, sed etiam quæ
jure speciali conferre potest Episcopus, ait Pirk.
loc. cit.

2. Secundò, non extendit se ad ea, quæ ad E-
piscopum tanquam sedis Apostolica delegatum
devoluta sunt, ut propter negligentiam Pralato-
rum regularium juxta Clement. unic. de supplend.
neglig. Pralator. Pirk. Azor. Barbos. locis. cit.
Sbroz. l.2. q. 72. n. 1. ubi is: Mandatum ad conferenda
beneficia procedit in beneficiis spectantibus ad collatio-
nem ipsius Episcopijure ordinario, non autem se exten-
dit ad ea, quæ Episcopus conferre potest auctoritate A-
postolica. Et hæc juxta dicta q. præced. n. 8. Limitat
tamen hoc ipsum Sbroz. loc. cit. n. 2. nimirum nisi
idipsum exprimatur in dicta facultate, nempe
quod ea detur ad conferenda quoque, quæ jure
devoluto auctoritate Apostolica spectant ad E-
piscopum. Ponit loc. cit. Sbroz. formulam, sub qua
concedenda facultas in ordine ad conferenda quo-
que ista beneficia, nimirum: Damus potestatem con-
ferendi beneficia, quæ nos jure ordinario conferre pos-
sumus, & etiam omnia alia, quæ jure devoluto auctoritate
Apostolica, vel quavis alia potestate à jure communi vel
speciali nobis concessa. Idem est, ut ibidem Sbroz.
ac si dicatur: qualitercumque, seu quomodolibet ad nos
spectantia.

3. Tertiò, non extendit se ad beneficia vacan-
tia in Curia per obitum (quæ de ceterò conferre
potest Ordinarius, dum ea Papa non contulit in-
tra mensem juxta c. statutum. de prob. in 6. de quo
vide me in for. benef. p. 2. q. 533.) ita ut ea etiam post
elapsum mensem conferre nequeat vi data gene-
raliter facultatis conferendi omnia beneficia, nisi
id specialiter quoque in dicta facultate exprima-
tur. Sbroz. l.2. q. 76. n. 1. citans Archid. in cit. c. sta-
tutum. in fine. Franc. March. &c.

*Questio 257. Num Vicarius vi talis facul-
tatis illi concessa ad conferenda beneficia
conferre possit illa præsente Episcopo.*

1. R Esp. Si facultas illa restricta est ad tempus
absentia Episcopi, indubitatum est, Vicar-
iūm conferre non posse præsente Episcopo. Sbroz.
ius l.2. qu. 72. nu. 1. & ex eo Pax-Jord. l.12. tit. 1.
nu. 187. Unde etiam proviso à tali Vicario pro-
banda absentia Episcopi pro tempore facta col-
lationis; quia istam absentiam habet pro funda-
mento sue intentionis; tum etiam, quia præsumi-
tur Episcopus præsens. Sbroz. loc. cit. num. 2. Pax-
Jord. loc. cit. ex Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. nu. 235.
& Cuch. Inflit. jur. can. de Vicar. Epise. n. 102. Quod
si tamen Vicarius contulisset innovans præten-
tiam Episcopi, collationem fore validam, ex Re-
buff. in rep. c. postulati. de cler. excommunic. nu. 341.
in 4. referunt Sbroz. & Pax-Jord. loc. cit.

2. De ceterò ubi in concessione illa conferen-
di beneficia mentio nulla fieret de præsenti vel
absentia Episcopi, nil verat, quominus Vicarius ea
præsente quoque Episcopo conferre possit. Sbroz.
ius l.2. q. 87. eò quod, ut ait, recurrit ad Vi-
carium possit Episcopo præsente,
quemadmodum absente.

Questio

Quæstio 258. An vi concessæ talis facultatis conferendi possit quoque commendare Vicarius in casibus, in quibus id potest Episcopus?

R Esp. Affirmative. Sbroz. l. 2. q. 83. n. 1. Barbos. cit. alleg. 54. num. 64. Azor. cit. cap. 44. qu. 10. Castropal. loc. cit. nu. 15. Pax. Jord. loc. cit. nu. 172. quia conferre est quid majus, quam commendare, & cui vi facultatis alicujus concessæ licet aliquid, quod plus est, non potest non eidem licere, quod minus est. Sbroz. Azor. Castropal. locis cit. Proceduntque haec à fortiori, dum dictæ facultas concessæ efficit Vicario sub verbo providendi, Castropal. loc. cit. quia illud significationem latiorem habet, omnèque modos provisionis propriissimè comprehendit. Castropal. loc. cit. ex Gonz. gl. 17. num. 2. ubi is expreße, quod etiam includat commendam citatis pro hoc Gemin. in c. nemo de elect. in 6. nu. 7. Franc. ibidem. num. 5. Rot. decisi. 791. num. 9. part. 1. divers. Responsum tamen non procedere in Vicario speciali constituto ad conferendam (posito quod talis constitui possit) ita ut ille commendare nequeat, a se sit Sbroz. cit. qu. 83. citatis Gemin. ubi ante. Felin. in cap. audit. de prescript. num. 12. &c.

Quæstio 259. An igitur etiam vi talis facultatis possit eligere & presentare, ubi ea spectant ad Episcopum?

1. R Esp. Respondebat affirmativè Azor. loc. cit. ubi expressè: Par ratione quando Vicarius accipit specialem facultatem conferendi beneficia, eo ipso intelligitur accepisse potestatem eligendi, instituendi, confirmandi, & presentandi, &c. Idem tenet Castropal. loc. cit. n. 15. citans Lambert. de jurep. part. 1. cap. 2. qu. 4. art. 4. ed quod nomine conferendi in materia favorabili, & in mandatis & facultatibus ordinariis comprehendantur omnes modi providendi, et si in mandatis otiosis sit contrarium. Procederetque hoc ipsum quoque à fortiori, si facultas illa conferendi ei data sub dicto termino providendi. Gonz. loc. cit. n. 1. citatis quamplurimi.

2. Verum contrarium tenent Pirk. loc. cit. nu. 52. Laym. in cap. cùm in generali de off. Vicar. nu. 7. Garcias part. 5. cap. 8. num. 83. citans Roch. de Curte v. honorificum. n. 25. eò quod licet conferre longè plus sit, quam præsentare, sicut etiam longè quid diversum à præsentare, adeoque etiam potestas conferendi, & potestas præsentandi valde inter se differant, à diversis autem non sit illatio, præsertim in materia stricta. Pro qua posteriori sententia videatur quoque facere illa, quæ dicta quæst. ante hanc. 3. nu. 1. nempe quod facultas generalis conferendi non extendat se ad ea beneficia, quorum collatio seu provisio non nisi iure speciali, seu non ordinario competit Episcopo (non enim per jus speciale ibi intelligi videtur solum privilegium) qualia sunt, ad quæ eligere vel præsentare haberet Episcopus, cùm id non haberet de jure ordinario, sed de jure aliquo speciali, v. g. quia vi fundationis à se facta, vel donatione sibi facta haberet juspatriotatus,

Quæstio 260. An facultas conferendi beneficia extendat se quoque ad resignationes recipiendas?

R Esp. Affirmative probabilem censer Castropal. loc. cit. nu. 10. eò quod resignatio solum posse fieri coram Superiore potente beneficium resignatum conferre, ut gl. in Clem. unic. de renunc. v. manibus. adeoque cum Vicarius sit Superior, & possit resignata conferre, poterit & resignationes admittere. E contra Pirk. loc. cit. n. 52. absolutè negat posse Vicarium vi concessæ facultatis conferendi admittere resignationes sive factas simpliciter, sive permutationis gratiæ; eò quod haec sunt diversæ potestates, à quarum una non licet argumentari ad alteram. Citat pro hoc Parisum de resign. lib. 7. qu. 24. nu. 15. &c. 16.

Quæstio 261. An Vicarius conferens vi dictæ facultatis sibi concessæ conferat tanquam Ordinarius?

R Esp. Negative, sed dicitur illa conferre tanquam delegatus seu specialis commissarius. Sbroz. lib. 2. qu. 88. nu. 1. citans Felin. in cap. licet de off. Ordinarii. 1. Pavin. de potest. Capit. sede vac. part. 2. qu. 10. nu. 31. Paris. conf. 80. nu. 13. in 4. Cuch. Insti. Jur. can. de Vicar. Episc. nu. 112. Unde jam etiam à tali collatione appellari poterit ad Episcopum. Sbroz. loc. cit. nu. 2. citatis Pavin. Paris. ubi ante. Gemin. Franc. in cap. 2. de off. Vicar. in 6. Cuch. n. 113. Milis. in repertor. v. Vicar. Episc.

Quæstio 262. Num Episcopus, postquam Vicario suo contulit dictam facultarem, posset adhuc concurrere cum illo, illùnque prævenire in conferendo?

1. R Esp. Affirmative. Barbos. cit. alleg. 54. n. 65. Pax. Jord. cit. loc. nu. 181. Azor. cit. cap. 44. qu. 12. Pirk. ad iur. de off. Vicar. nu. 55. Laym. ad o. cùm in generali, tit. eod. in 6. nu. 2. Sbroz. l. 2. qu. 93. etiam quamplurimos. Dando enim istam facultatem Vicario, non dedit illam privativè, seu privando se illa, sed cumulativè, retinendo semper sibi quoad hoc maiore potestate, quemadmodum dicitur de Papa concedente Episcopis alternati. vam, quin &c, ut Sbroz. loc. cit. nu. 3. per collationem factam ab Episcopo Vicarius censetur revocatus quoad illam collationem.

2. Unde jam etiam, si uterque Episcopus & Vicarius contulissent, & non constaret, quis eorum prius contulisset, preferri deber collatio facta ab Episcopo. Azor. Pirk. Laym. Pax. Jord. locis cit. Sbroz. lib. 2. qu. 94. Ampliatur idipsum, ut procedat, etiamsi Episcopus contulerit beneficium extra diæcesin eadem die, quo contulit Vicarius. Pirk. ex Sbroz. loc. cit. num. 3. citante pro hoc Lambert de jurep. lib. 2. part. 3. qu... art. 3. Corvar. lib. 3. variar. resol. cap. 20. num. 8. Cuch. ubi ante. nu. 97. Restringitur è contra, ut non procedat, ubi provisus à Vicario accepisset jam possessionem ante provisam ab Episcopo; quia melius est conditio possidentis. Sbroz. loc. cit. nu. 5. citans Cuch. ubi ante, num. 44. Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. num. 213. Item si in collatione facta à Vicario ad esset dies & hora, & in collatione facta ab Episcopo tantum ad esset dies. Idque ideo, quia colla-

tio Vicarii magis determinatum tempus habet. Sbroz. citans Jason. in l. i. ff. solut. matrim. n. 6. quemadmodum hæc dicuntur de Papa concurrente cum inferioribus collatoribus. Item si prævisus à Vicario priùs acceptasset collationem sibi factam. Sbroz. num. 8. Porro quæ hic dicta de Vicario & Episcopo. Sbroz. loc. cit. num 4. exten- dit ad Capitulum sede vacante, ejusque Vicarium, ita ut præveniens vel in dubio collatio a Capitulo facta prævaleat collationi factæ à Vicario, cui à Capitulo potest illa conferendi commissa. citat pro hoc Pavin. de potest. Capit. Sed. vac. p. 2. q. 10. n. 21. Calder. conf. II. de off. Vicar.

Quæstio 263. An Vicarius instructus facultate conferendi, conferre possit beneficia constitutus extra provinciam.

1. R Esp. affirmativè. Fagian. in c. presentata. R de Testibus. n. 12. Sbroz. L. 2. q. 102. n. 4. citatis quamplur. Castrop. Tract. 13. d. 2. p. 30. d. 16. citans Azor. inst. mor. p. 2. l. 3. c. 44. q. 9. Garcias. p. 5. c. 8. n. 126. citans Covar. L. 3. var. c. 20. n. 28. Sanch. de matrim. l. 3. d. 34. num. 19. Paris. de resign. l. 2. q. 24. n. 32. Menoch. de arbit. l. 1. q. 43. num. 19. Lamb. de jurep. p. 2. l. 2. q. 2. c. 6. n. 3. Coraf. de benef. c. 8. n. 3. &c. Contra Bald. in l. 2. ff. de off. Procons. n. 1. Barbat. in c. novit. de off. leg. Germon. de Indult. Cardin. §. tibi quod ad. n. 89. hoc uixos fundamento, quod licet Ordinarius possit exercere jurisdictionem voluntariam extra territorium, id tamen non possit locumtenens ordinarii inferioris à Principe, ut Bald. loc. cit. Bartol. in l. cunctis populos. c. de Sum. Trinitate. Franc. in c. cum in generali de off. Vicar. in 6. Quod tamen fundamentum leve est, cum Vicarius Generalis Episcopi sit Ordinarius; & ad summum locum habeat in locumtenente Ordinarii, non Ordinario. Ad hæc non magis præjudicium aut injuria irrogetur Episcopo per exercitam in ejus Diœcœli jurisdictionem hanc voluntariam ab Episcopo exitaneo, quam ab hujus Vicario, cum absque strepitu & figura judicii exerceatur, esto jurisdictione Vicarii in hoc, nimurum quod ad conferenda beneficia sit delegata, & non ordinaria, sicut est Episcopi (ut Garcias num. 129. contra Corafium. Boërium, Sbrozium) nam etiam delegata jurisdictione voluntaria concessa ab inferiore à Principe recte exercetur extra territorium ob rationem datam. Garc. cit. n. 129. ex Sanch.

2. Neque his obstat citata L. 2. de off. Procons. in qua se fundant adversarii. Nam (quod solum dicitur in cit. Lege) licet Legatus Proconsul à punto, quo Proconsul Urbe egressus fuit non habeat jurisdictionem neque intra, neque extra provinciam, quia hanc dare non potest Proconsul Legato suo, quoisque Provinciam fuit ingressus; per hoc tamen non negatur, quod Proconsulem ingresso in provinciam, Legatus ejus sicut & ipse Proconsul non possit exercere jurisdictionem voluntariam extra provinciam seu Diœcœli. Garc. n. 130. Castrop. L. c. n. 15.

3. Responsum quoque ampliat Sbroz. loc. cit. num. 6. ut Episcopus committere etiam possit Vicario alterius Episcopi in aliena Diœcœli residenti collationem beneficiorum sua Diœcœli, adeoque is existens extra Diœcœli, in qua sunt beneficia conferenda ea conferre possit. Sed vide, quonodo hæc consistant cum

eo, quod Episcopus alteri à suo Vicario Generali committere nequeat collationem beneficiorum. Fortè hæc ampliatio locum habet, ubi Episcopus Vicario illius alterius Diœcœli hic & nunc committeret seu delegaret collationem unius alteriusve beneficii.

4. De cetero quod dictum in hoc punto de collatione rigorose tali facienda à Vicario, idem dicendum de institutione rigorose tali & confirmatione. Licet enim necessarium sit priùs à Vicario cognosci aptitudinem præsentati & electi, potest tamen hæc cognitione esse extrajudicialis, & sic una cum institutione ab eo fieri extra Diœcœli. Garc. loc. cit. n. 138. junctio n. 142. Castrop. loc. cit. num. 17.

Quæstio 264. An Vicarius habens dictam facultatem conferendi possit conferre Episcopo, à quo habet illam facultatem, vel etiam sibi ipsi?

1. R Esp. ad primum negativè Castrop. loc. cit. num. 19. citatisque ab eo Azor. cit. c. 44. q. 13. Sbroz. L. 2. q. 91. n. 1. & 2. Garcias loc. cit. n. 143. citans Rebuffi, in pr. tit. de forma Vicar. n. 82. Coraf. p. 2. c. 8. num. 6. Quintanadv. l. 1. Ecclesiast. c. 5. num. 7. Debet enim inter dantem & accipientem esse distinctio. Jam verò Episcopus ejusque Vicarius unum tribunal, unâque personam & corpus constituant, ut & id ex eo patet, quod à Vicario conferente beneficium inhabili non fiat dévolutio ad Episcopum, iuxta c. 2. de consuetud. in 6. & c. Romana. de appellat. in 6. Castrop. Garc. II. cit. citatiique ab illis.

2. Limitat tamen hoc ipsum Garc. n. 144. ut intelligendum videatur, quando Vicarius conferret ut ordinarius; quia nimurum simul cum jurisdictione generali & ordinaria potestate data ei esset potestas conferendi. Supponit enim & fusè tradit Garc. à n. 41. quod cum illa, quæ speciale mandatum requirunt, committuntur simul cum designatione Vicariatus seu jurisdictione generali & ordinaria potestate (aut etiam, dum ea separatis ac postea committuntur ab Episcopo, non solùm faciente mentionem Vicariatus, salutando illum & compellando Vicarium suum, ut Jo. And. sed dicendo; quod commissionem alias datam extendat, ut Garc. n. 44.) tunc Vicarii esse in omnibus Ordinariis. c. translato. de confit. Unde fiat, ut nunquam appelletur à Vicario Generali ad Episcopum, etiam in iis, quæ speciale mandatum requirunt; quia solent simul cum potestate ordinaria committi; citatque præ hac doctrina sua Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. n. 8. Felin. in c. corrigenda, de off. Vicar. n. 1. Sbroz. l. 1. q. 67. n. 3. &c. Secus prouinde esset alii Garc. n. 144. Seu Vicarium posse Episcopo conferre beneficium, si conferat ut delegatus. Cujus tamen contrarium tenet Castrop. cit. n. 19. eò quod, dum hæc delegata potestas ab Episcopo proveniat, si Episcopus vi illius acquirere possit beneficium, ipse sibi censeretur providere beneficium, quod alienum est ab usu Ecclesie; cum provisio beneficij à bene ficiato ortum habere nequeat, ne detur locus ambitioni.

3. Limitat quoque hoc ipsum Sbroz. loc. cit. hoc modo: nisi Vicarius Episcopi creatus esset auctoritate apostolica, quia tunc poterit conferre Epi-

Episcopo, pro quo citat Rebuff, ubi ante num. 83, & ait, id norandum pro Vicariis & Commissariis Apostolicis, qui in dies in Episcopatibus per Papam deputantur propter Episcorum inhabilitatem & impedimentum.

4. Resp. ad secundum quoque negativè. Sibi enim ipso conferre beneficium est prohibitum Sbroz, loc. cit. n. 2. citans plures. item l. 2. q. 92. num. 1. juxta c. fin. de Institut. c. per vestras. de jure. cum adductis per Pavin. de potest. capit. Sede vac. p. 2. q. 5. num. 19.

Questio 265. An substitutus à Vicario habente facultatem substituendi in ordine ad conferenda beneficia, possit ipsi substituenti conferre beneficium?

Responder affirmativè Sbroz. L. 2. q. 92. n. 2. citans Rebuffi, ed quid, ut Rebuffi tract. de nominat. q. 8. num. 28. contra Pavinum. de potest. capit. Sed. vac. p. 2. q. 5. num. 9. substitutus à Vicario non capiat auctoritatem à Vicario substituente, sed ab Episcopo juxta c. non indiscret. de procurat. Melius respondet Castrop. loc. cit. n. 9. citatis Garciam cit. c. 8. num. 145. distingendo: nimurum, quid si Episcopus designaret Vicarium Generalem cum potestate substituendi sibi alium Vicarium cum clausula: Quem nos Vicarium nunc prout ex tunc cum eadem potestate constituius: videatur talis Vicarius substitutus, non Episcopo, sed Vicario substituenti posse conferre beneficium; ed quid is non à primo Vicario, sed ab ipso Episcopo, acceperit potestatem conferendi; dum vero substitutus ille Vicarius constitutus est à Vicario Generali, in casibus nempe, in quibus is independenter ab Episcopo aliam deputare potest, non potest Vicario, à quo constitutus conferre beneficium, quia jam militat eadem ratio, quare ipse Vicarius Generalis Episcopo, à quo constitutus conferre nequeat beneficium.

Questio 266. An Episcopus stare teneatur collatione factæ à Vicario suo?

Resp. affirmativè, ubi nimurum contulit legitimè & idoneo, & non contra formam mandati ad conferendum. Sequitur ex dictis supra, ubi an Episcopus contravenire possit gestis à Vicario. Secus. si contulit contra formam mandati, vel non legitimè Sbroz. L. 2. q. 79. arguento l. diligenter ff. mandati & c. dilecta. de rescript. subiungit quoque Sbroz. loc. cit. n. 2. ex Rebuffi. in pr. tit. de Vicar. Episc. n. 4. teneri hoc casu Vicarium illi, cui contulit, ad damna & expensas. Item teneri illi conferre aliud beneficium juxta c. inter cetera. de prab. & ibi DD.

Questio 267. An, si Vicarius contulit indigo, is ejusque Episcopus pro illa vice privatus sit potestate conferendi?

Resp. ad primum affirmativè Sbroz. l. 3. q. 28. n. 1. ubi: si Vicarius contulit indigo, digne amplius illud non poterit conferre, tanquam jam functus officio suo. c. compromissarios. de elect. in 6. sicut Judex, qui sententiam protulit, quam revocare non potest. l. Judex. ff. de re judic. c. in literis. de off. deleg.

2. Resp. ad secundum negativè Sbroz. l. 3. q. 27. n. 1. Nam cum Episcopus committens Vicario facultatem conferendi censeatur mandasse, ut idonea personæ conferat, adeoque Vicarius conferens indigno transgressus est limites mandati, id Episcopo nocere non debet, quod minus ad eum redeat potestas conferendi, seu is digno conferre possit; neque enim culpa officialis aut Vicarii domino nocere debet. Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 9. citans Rebuffi. in pr. tit. de Vicariis. n. 41. & tit. de form. Vicariis. n. 140. vide me ipsum. Fori benef. p. 2. q. 753.

Questio 268. An collatio facta à Vicario Episcopi excommunicati valeat?

Resp. non valere collationem factam à Vicario tempore, quo excommunicatus est Episcopus. Sbroz. l. 3. q. 17. num. 3. citat pro hoc Aret. in c. cum non ab homine. de judic. col. penult. Paris. conf. 89. vol. 4. Rebuffi. in pr. tit. form. Vicar. num. 217. & seq. Idemque esse, dum Episcopus interdictus est vel suspensus, ait Sbroz. loc. cit. n. 4. citatis Paris. & Rebuffi. ubi ante. Bertach. Tract. de Episc. l. 4. p. 5. n. 69. Item non valere collationem factam à Vicario, quando persona Episcopi est inhabilis ad conferendum, ait Sbroz. cit. num. 4. ex Caldas alleg. 56. n. 2. Verum hæc intelligenda, ubi Episcopus esset excommunicatus non toleratus (idem est de suspensiō & interdicto) Sbroz. loc. cit. n. 6. Paris. loc. cit. in fine. Quibus contrarium sentire videtur Rebuffi. loc. cit. n. 228. dicens, Vicarium non posse conferre Episcopo excommunicato, suspensiō, interdicto, etiam Episcopus & Vicarius ignorant excommunicationem; ed quid quæ geruntur ratione privati officii, non sit differentia inter occultum & publicum excommunicatum, securus ac accidit in iis, quæ geruntur ratione officii publici. Quam Rebuffi sententiam refutare cupiens Sbroz. num. 9. citatis Innoc. in c. si verò, de sent. excommun. Abb. in c. veritatis tit. eod. n. 43. Paris. conf. 89. num. 23. & seq. vol. 4. Felin. &c. ait, collationem exerceri à dignitate, & non à persone, & dignitatem non esse excommunicatam. Verum hæc refutatio non videtur solida, cùmetiam locum habeat in excommunicatione non tolerato & notorio. Melior est refutatio, quam subiungit Sbroz. ad finem. n. 9. Quod collatio fieri dicatur ratione officii publici, ut Franc. Marc. q. 969. n. 7. & 10. De cetero contra ipsam responsum esse viderur, quid habet Sbroz. num. 10. nimurum quid locum non habeat in delegato excommunicati, utpote cuius jurisdictio non suspenditur excommunicato delegante ex ratione, quia Vicarius in causa sibi delegata non facit idem consistorium cum Episcopo. Nam Vicarius instructus facultate illa conferendi non confert tanquam Ordinarius, sed tanquam delegatus juxta dicta paulò supra.

Quaestio 269. An & qualiter valeat collatio facta à Vicario revocato, vel post mortem Episcopi?

1. **R**esp. ad primum: Vicarius habens facultatem conferendi si revocatus vel amotus fuerit ab officio per Episcopum, valet adhuc collatio facta ab eo revocationem ignorantiae. Sbroz. lib. 3. qu. 36. nu. 6. citatis Bertach. ubi ante. part. 1. lib. 4. quast. 21. Roman. singul. 57. Boér. decis. 347. n. 12. & 13. Rebuff. ubi ante n. 210. &c. Garc. de benef. part. 5. cap. 8. nu. 174. citans Sanch. de matrim. lib. 3. d. 30. nu. 11. Paris. de refign. lib. 7. qu. 24. n. 41. Lancell. de attent. part. 3. cap. 10. num. 23. Coras. de benef. part. 2. cap. 8. nu. 8. Selvam. &c. In revocatione enim facta per Episcopum requiritur intimatio per ipsum Episcopum, aut de ejus ordinatione facta, alias valebunt gesta per Vicarium, etiam si habeat notitiam revocationis: quin & etiam si revocatio hac sit publicè nota. Garc. loc. cit. nu. 176. citans Sanch. ubi ante. Boér. decis. 347. Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. nn. 210. Cuchum lib. 3. tit. 8. nu. 143. Quin & Episcopus licet revocari Vicarium, non censetur tamen voluisse hanc revocationem effectum habere antequam sit ei pro ejus parte intimata, non sequac in ipsa constitutione Vicarii. Garc. nu. 177.

2. **R**esp. ad secundum: collatio facta à Vicario revocato per mortem aut translationem Episcopi, aliave vacationem Episcopatus valeat, Vicario haec vacationem ignorantiae. Garc. loc. cit. nu. 175. citans Gonz. gl. 15 § 2. nu. 19. & § 5. proem. n. 103. Lancell. ubi ante. nu. 24. Paris. &c. testansque sic decisum à Rota in Ianensi canonici anno 1546. Tametsi enim revocatio, seu potius exspiratio Vicariatus habeat suum effectum etiam non intimata morte Episcopi, aliave vacatione Episcopatus; ed quod sit à jure ipso facta, ut Sanch. loc. cit. num. 4. Felin. in cap. ex part. de rescript. num. 8. Paris. apud Garciam num. 178. Valent tamen gesta per eum, quando communiter ignoratur mors, quamvis ipse Vicarius sit conscius illius; ut etiam, quando est communis error, aut ignorantia revocationis etiam ipsi intimata; non autem quando communiter scitur mors, licet Vicarius eam ignoret. Garc. num. 179. ex Sanch. loc. cit. nu. 4. & 11. & d. 22. nu. 59.

Quaest. 270. An valeat collatio facta à Vicario non habente alias facultatem conferendi praesente & paciente Episcopo?

Resp. Affirmative: quia talis scientia & patientia habetur pro legitima concessione seu licentia saltem tacita quoad illum actum, et si non sit approbatio seu licentia generalis simpliciter & aboliuit confereendi beneficia. Pith. ad tit. de offic. vicar. nu. 55. in fine. citans Sanch. de matrim. lib. 3. d. 35. nu. 20. & 22. Sic quoque valere collationem post revocationem Vicarii intimatam scientie & paciente Episcopo; ed quod vel sic renovata sit potestas confereendi, tradit Sbroz. cit. qu. 36. nu. 11. citato Rebuff. loc. cit. nu. 213. diligentiente Boér. loc. cit. eà ratione, quod potestas confereendi tacite non detur, nisi expresse constitutatur, cap. fin. de off. Vicar. in 6. quod verum dicit Sbroz. de ipsa colla-

tione, nimurum quod ratiocinatio collationis nulliter facta non teneat, nisi quatenus de novo conferatur.

Quaestio 271. An Vicarius cognoscere possit de collatione facta ab Episcopo?

Resp. Negativè. Sbroz. lib. 2. qu. 95. citans Be-ro. conf. 14. nu. 6. vol. 1. eà ratione, quia inferior factum superioris rescindere non potest. cap. cum venissent. de instit. cap. ut nostrum, de appellat.

Quaestio 272. Num mandatum Apostolicum de conferendo presentatum Vicario liget Episcopum absentem & ignorantem hoc mandatum (de Episcopo enim presente & sciente illud non est dubium quin liget illum) quod minus ille conferre valeat?

Resp. Nonconveniunt in hoc Doctores, non sufficere fieri presumptionem Vicario, & quod si Episcopo in remotis agente mandatum fuerit presentatum ejus Vicario vel Capitulo, & Episcopus hoc ignorans contulit praebendam primò vacantem, tenere collationem, tenet apud Sbroz. lib. 2. qu. 106. Joan. And. in cap. soli de confess. preb. in 6. Contrarium apud eundem Sbroz. num. 2. tenet Selva de benef. part. 2. qu. 2. num. 4. & 6. ubi: quod licet Episcopus absens contulerit beneficium vacans, ignorans intimationem mandanti Apostolici vel nominationis sive factam suo Vicario, non valeat in prajudicium nominati: quia Episcopus & Vicarius sunt unum & idem. Quod ipsum tamen declarat loc. cit. Selva, ut, si praefatum fuisset Vicario Episcopi in subdium, eo quod haberet non poterat copia Episcopi, tunc non ligaret Episcopum, & in hoc casu dicit procedere lenteatiam Jo-Andriez.

Quaestio 273. An, dum plures sunt Vicarii, sufficiat mandatum Apostolicum presentari jecu insinuari uni ex illis?

Resp. Spondet Sbroz. lib. 2. qu. 105. sufficere, citatis pro hoc Rebuffi tract. de nominat. quast. 14. num. 6. & 64. & Rub. de collat. §. teneantur. v. aut eorum variis in concord. Sciv. de ienit. part. 2. qu. 14. num. 11. qui tamen ipsum declarat procedere, ubi Vicarii haberent potestatem conterendi in solidum, nec potestas unius ab altero dependet.

Quaestio 274. An Vicarius sine speciali commissione possit recipere resignationes beneficiorum?

1. **R**esp. Negativè. Ventrigl. tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 9. Pax Jord. lib. 12. tit. 1. nu. 169. Paris. de resignat. lib. 7. qu. 24. num. 1. & 2. Barbos. juris eccles. lib. 3. cap. 15. num. 12. Sbroz. lib. 2. qu. 130. Castropal. tract. d. 3. part. 2. §. 2. num. 3. Garc. part. 11. cap. 3. num. 55. Pith. ad tit. de renunc. nu. 73. Zezoia in pr. Ep. part. 1. v. renunc. num. 54. Riccius in pr. aurea regol. 471. Rationem hanc dat Sbroz. loc. cit. num. 2. quod si possit regulariter recipere resignaciones, qui potest etiam invitum defi- tuere

De Potestate Vicarii in re Beneficiaria:

98

tueri beneficio. Pro quo citat Innocent, & alios in cap. quod in dubiis de renunc. Abb. in cap. cum olim, de major. & obed. col. antepenult. De quo vide dicta à nobis accuratis in Foro benef. part. 3. quasf. 389. num. 6. nempe id verum non esse nisi in eo, qui ex jure communii habet potestatem destituenti, non vero qui id ex jure & commissione speciali habet, Paris. loc. cit. quasf. 24. num. 19. Laym. in cap. cum in generali. de off. Vicar, in 6. num. 6.

2. Potest tamen Episcopus Vicario suo committere hanc facultatem. Sbroz. loco cit. num. 5. citans Pavin. de potest. Capit. sede vac. Parisius loc. cit. num. 22. citans Selv. part. 2. qu. 21. Abb. in cap. constitutus. de concess. præb. num. 5. & sic de cœlum à Rota, & habere communem inquit idem Parisius.

3. Solet etiam quandoque Papa deputare administratorem, quem mittit ad regendam ecclesiam Cathedralem, vel Metropolitanam, donec Episcopus perveniat ad legitimam ætatem. Quandoque vero Vicarium Apostolicum, quem mittit cum Brevi de consilio Cardinalium præpositorum negotiis Episcoporum ad gubernandam ecclesiam, donec causa Episcopi inquisiti cognoscatur & decidatur, vel suspensio tollatur. Et talis administrator & Vicarius Apostolicus potest recipere resignationes beneficiorum, inspectis verbis, quæ solent apponiri in concessionibus. Paris. loc. cit. à nu. 23. juncto nu. 27. qui etiam nu. 25. ait, tales habere ordinariam jurisdictionem, & dicti Ordinarios, quidquid dixerint in contrarium alii, habere nempe illos jurisdictionem delegatam.

4. Potest quoque talis administrator Apostolicus constituere Vicarium generale cum potestate conferendi beneficia, & recipiendi eorum resignationes. Paris. loc. cit. qu. 24. nu. 74. citans Butt. decif. 224. nu. 2. Nec obstat, quod locumtenens alium locumtenentem deputare nequeat; non enim id potest, dando ei totam jurisdictionem, abdicando eam à se, & faciendo eum Ordinarium, fucus ac contingit in præsentis casu. Paris. loc. cit. num. 75.

Quæstio 24. An & qualiter in generalibus clausulis censeatur Vicario concessa ab Episcopo hac facultas recipiendi resignationes?

2. **R**esp. Primo: Non adhuc hæc ei concessa censetur, dum constitutus cum potestate administrandi in spiritualibus & temporalibus, cum honoribus & præminentibus datis aliis Vicariis, & cum plena & omnimoda potestate de omnibus cognoscendi; quin & absint in mādītatio alia adhuc verba generalia & prægnantia; è quod debeat fieri specialis mentio de receptione resignationis. Paris. loc. cit. nu. 6. quemadmodum ex commissione amplissima ei data ab Episcopo, etiam in qua dictum fuit, ut omnia possit quæ ipse Episcopus, adhuc conferre non poterit beneficia juxta Parisius loc. cit. n. 7. citantem pro hoc Pavin. de potest. Capit. sede vac. part. 2. qu. 10. Decimum conf. 128. col. 1.

2. Secundò, non censetur adhuc concessa, si Vicario data fuisset facultas conferendi omnia &

singula beneficia vacanta. Paris. loc. cit. nu. 15. id que sive resignationes illæ sint absolutæ, sive factæ permutationis gratiæ. Laym. loc. cit. num. 6. citans Sbroz. 4. 2. q. 7.

3. Tertiò, etiamsi Vicario concessa foret potestas destituendi omnes & singulos beneficiarios, Paris. loc. cit. nu. 19. juxta dicta quasf. præced. num. 19. ut nec è contra destituere potest seu privare beneficio, etiamsi ei concessa potestas recipiendi resignationes. Laym. loc. cit. num. 6. cum plus sit & majoris potestatis destituere, quam recipere resignationes. Laym. ibid.

4. Quartò, de ceterò data ei hac facultate recipiendi resignationes beneficiorum, poterit recipere resignationes omnia beneficiorum, sicut potest si Episcopus concedens hanc facultatem, Paris. l. 7. q. 24. n. 28. adeoque subjectorum juripatronatus, electivorum, Paris. cit. n. 28. reservatorum Papæ. Paris. n. 30. nisi forte concessa illi fuisset hac facultas cum hac limitatione: omnium beneficiorum spectantium ad collationem Episcopi. Paris. num. 31. Item poterit recipere resignationes, factæque ex ab illo tempore, quo erat irregularis, aut aliter, inhabilis valebunt, si communiter reputabatur habilis (sufficit enim communis reputatio de habilitate juxta L. Barbarius. de officio Praetoris. quæ etiam in spiritualibus locum habet, Paris. num. 47.) sicut in eo casu valeret receptio resignationis factæ per Episcopum inhabilem. Paris. num. 44.

Quæstio 25. An beneficiorum spectantium ad institutionem, seu collationem necessariam Episcopi resignationes recipere possit Vicarius, cum quando dicta institutio competit quoque Vicario sive in concessione Episcopi speciali, sive ex ordinaria?

Respodet affirmativè ex Pavino de potest. Capit. sed. vac. part. 2. qu. 10. nu. 7. Sbroz. lib. 2. q. 130. num. 5. è quod sicut tunç potest Vicarius instituere præsentatum à Patrono, ita & possit recipere resignationem tanquam præambulam institutionis, ut per similia ait probari à Pavino. Verum videtur id melius negari: quemadmodum enim ex eo quod conferre possit, non sequitur quod beneficiorum, quæ conferre potest, resignationes recipere possit, etiamsi non minus ista receptione sit præambulum ad collationem, quam receptio resignationis beneficiorum, ad quæ instituere potest ut præambulum ad illam institutionem. Non obstante etiam, quod institutio illa sit necessitatis: nihil enim ista necessitas facit ad receptionem resignationis, dum illa non magis per hoc evadat actus necessarius, quam receptio resignationis beneficiorum, quæ conferre potest,

* *

Quæstio

Quæstio 277. An beneficia dimitte saltem possint coram Vicario Episcopi, quæ relinquentia sunt, quia obtenta sunt alia cum iis incompatibilia.

Resp. affirmari hoc ipsum à Sbroz. L. 2. q. 130. num. 6. videturque id ipsum satis probabile; cum simplex talis cessio seu demissio (quæ adhuc facienda coram superiori Laym. in c. quidam, de renunc. n. 2.) sit solummodo voluntas non habendi amplius tale beneficium ut suum, ad quam voluntatem seu demissionem cogitur à lege beneficiatus recipiens beneficium aliud cum priore incompatibile. Sufficere vero videatur, talem voluntatem declarare coram superiori, absque eo, quod ejus positivus consensus, seu admisso positiva dicta dimissionis requiratur, sicut ea alias requiritur in resignatione propriæ & rigidè tali, erit simplex sit. Ego fori benef. p. 3. q. 234. n. 6. cum definiatur talis resignatio; eis dimissio spontanea proprii beneficii coram legitimo superiori id acceptante. Laym. ad tit. de renunc. sub initium. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 7. n. 1. Azot. p. 2. l. 7. 6. 19. q. 1.

Quæstio 278. An ex facultate admittendi resignationes beneficiorum recte inferatur facultas resignata coram se conferendi, aut etiam privandi beneficii?

1. **R**esp. ad primum satis de eo dictum quest. 251.

2. Resp. ad secundum negativè; cum privare posse beneficiatum sit longè majoris potestatis. Laym. in c. q. 2 in Generali, de officio Vicar. in 6. n. 6. Quin & si privare non esset majoris potestatis quā recipere resignationes, adhuc ex uno non sequetur aliud, ut dictum alias, quia adhuc sunt longè diversa.

Quæstio 279. An Vicarius, qui facultatem recipiendi resignationes accepit, possit admittere factas permutationis gratiæ?

Respondet negativè Garcias de benef. p. 5. c. 8. num. 110. eò quod aliud sit: admittere resignationes; aliud dare autoritatem permutare voluntibus; ut sit in admissione resignationis ex causa permutationis. Citat pro hoc Rebuff. in pr. tit. form. Vicar. n. 104. Zerol. pr. Episc. v. Vicarius, §. 10. contra Pet. de Perusi. de perm. benef. p. 2. q. 6. num. 23. alias 40. quatenus ibidem tradit; quod si tale esset beneficium, quod posset renunciari in manibus inferioris ab Episcopo, quia talis inferior haberet potestatem instituendi, tunc in talibus beneficiis permutandis Vicarius Episcopi autoritatem interponere posset, qui haberet eandem ordinariam potestatem quam Episcopus.

Quæstio 280. An Vicarius habens potestatem recipiendi resignationes factas permutationis gratia possit quoque beneficia resignata causa permutationis conferre?

1. **R**esp. negari id ipsum à Sbrozio. L. 2. q. 71. num. 9. ubi expresè: etiam, si Vicarius potestatem haberet recipiendi resignationes beneficiorum

permutationis gratiæ, vel simpliciter, non poterit conferre resignata absque speciali mandato conferendi. Rota decis. 5. alias 397. num. 2. & 3. in novis. ubi etiam in dubio reliquit, nisi specialis conferendi commissio distinctè fieret post factam resignationem. Citat in super pro hoc Gemin. in c. fin. n. 10. de off. Vicar. in 6. Calder. conf. 3. & plurimos alios.

2. E contra id ipsum affirmant Garc. p. 5. c. 8. num. 104. juncto n. 104. citans pro hoc Dominic. in c. fin. de off. Vicar. in 6. num. 10. Coras. de benef. p. 2. c. 8. num. 2. Zechum &c. item Castrop. de benef. d. 6. p. 3. §. 3. n. 3. contra Rebuff. & Barbos. eò quod collatio illa non sit voluntatis sed necessitatis, & verisimile sit, quod Episcopus dando potestatem recipiendi resignationes ex causa permutationis voluerit dare potestatem faciendo collationem, quæ necessario illis fieri debet. Et maximè, quia in permutatione eodem contextu solet admitti utriusque renunciatio, & pariter fieri utriusque collatio. Sive quod licet ista duo: Recipere talem resignationem, & conferre, sint tamen omnino conexa; Dum enim beneficium resignatur ex causa permutationis, ea conditio ne resignatur, ut permutanti concedatur; Ad eam que admittens resignationem admittat eo ipso conditionem. Quomodo autem hanc conditionem admittere potest, si non possit ea beneficia conferre, nec collatorem ad ea conferenda cogere?

Quæstio 281. An, & qualiter concessa Vicario hac facultate recipiendi resignationes beneficiorum, subsisterat receptio resignationis facta ab illo post mortem Episcopi, aut revocationem sui ab officio?

1. **R**esp. primò subsister si obitus Episcopi ignorabatur à Vicario, quando faciebat dictam receptionem. Paris. de resign. l. 7. q. 24. num. 33. Barbos. Jur. Eccles. l. 3. c. 15. num. 12. citans Sbroz. L. 3. q. 36. n. 10. Sperell. for. Eccles. decis. 30. n. 16. Proceditque id ipsum, etiam si Vicarius potuisse scire mortem Episcopi. Paris. loc. cit.

2. Secundò subsister, etiam si Vicarius scivisset mortem Episcopi, dum hæc alias communiter ignoratur. Sperell. loc. cit. juxta Legem Barbari. utpote quæ se fundat in errore ceterorum; contrarium tamen est, ubi mors vel renunciatio communiter scitur, et si Vicarius ipse eam ignoraret. Vide dicta de collatione facta à Vicario Quest. 268. Porro quod dictum hic de morte, idem procedat in renunciatione & translatione Episcopi, ita ut si is resignasset Episcopatum in Urbe, vel translatu fuisse in alium Episcopatum, subsisteret receptio resignationis facta à Vicario, antequam is de dicta renunciatione vel translatione notitiam habuisset. Paris. loc. cit. n. 38. dicens sic decisum à Rota in Oretana Canonicatus.

3. Tertiò subsister facta talis à Vicario receptio post expressam ejus revocationem, ubi eam ignoravit. Paris. loc. cit. n. 41. subjungens num. 43. præsumi in dubio ignorantiam revocationis.

4. Quartò subsister adhuc ubi revocatio hæc intimata est Vicario, ubi de cetero adest communis error & ignorantia revocationis juxta ea, quæ de collatione dicta Quest. 268. & dicenda infra in genere de gestis à Vicario post mortem Episcopi cuius est Vicarius, aut post ejus ab officio amotionem.

Quæstio

Questio 282. An Vicarius posset pensionem imponere beneficiis (intellige iis, quibus & quomodo eam imponere potest Episcopus) sine speciali ejus commissione?

Resp. negativè. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 13. Pax. Jord. L. 12. cit. 1. num. 169. Barbos. de potest. Episc. alleg. 14. n. 77. Garc. p. 1. c. 5. num. 317. Sbroz. L. 2. q. 71. n. 24.

Questio 283. An Vicarius posset sequestrare possessionem beneficium cum fructuum custodia apud idoneam personam?

Respondet Sbroz. L. 2. q. 127. id eum posse tanquam Ordinarium in casu Clem. i. de sequestro possit. & fructum, ubi Canonista, & latè Vestrius in pract. l. 7. c. 2. n. 1.

CAPUT QUINTUM.

De Sustentatione, Amotione Vicarii, gestisque ab eo post amotionem.

P A R A G R A P H U S I.

De sustentatione Vicarii.

Questio 284. An Vicario Generali Episcopi posset ac debeat dari salarium?

Resp. ad primum affirmativè Fagni. in c. quoniam. ne Prelati vices suas. à n. 8. Licet enim jurisdictionem ecclesiastica vendere vel locare prohibitum sit. c. praterea. c. quoniam. ne Prelati vices suas. & Trid. sess. 25. c. 11. ubi expresse: non licet etiam jurisdictiones ecclesiasticas seu facultates nominandi aut deputandi Vicarios in Spirituibus locare, nec conductoriis per se aut alios ea exercere; alterque concessiones etiam à Sede Apostolica facta subreptitia censeantur &c. Quia & quia jurisdictione ecclesiastica est quid spiritualis, Simoniacum si illam vendere. Fagn. loc. cit. num. 4. citans c. ex multis. c. vendentes. c. non solum. 1. q. 3. gl. 1. in cit. c. quoniam. & in c. praterea. & ibidem Host. n. 6. Jo. And. n. 3. Card. n. 2. Butrio. Abb. Marian. Socin. omnes in notab. 1. & quia illa jurisdictionis, etiam secularis, venditio & locatio redundat in subditorum gravamen & judiciorum subversionem. cit. c. quoniam. Officialis siquidem, ut Abb. in c. praterea. ne Prelati vices suas. num. 4. ut aliquid lucretur supra pecuniam datam superiori per fas & nefas inducitur ad extorquendam pecuniam, pecuniam & modicam culpm faciet gravorem, & saepe puniet bursam, ubi punienda esset persona: vendi quoque prohibetur jurisdictione merita temporalis juxta Authent. ut Judices sine quoquo suffragio sicut. & Authent. de mandat. Princip. §. illud tamen. Fagn. n. 6. citatis Host. in cit. c. praterea. n. 5. Butrio. n. 10. Innoc. & Card. num. 2. Et licet eam vendere non sit Simoniacum, est tamen turpe lucrum, & sicut in venditione jurisdictionis spiritualis committitur Simonia spiritualis, ita in venditione jurisdictionis temporalis committitur Simonia Laicalis, Fagn. loc. cit. n. 7. Licet inquam haec se ita habeant de jurisdictionis emptione & venditione, illicitaque proinde sit tam ex parte committentis quam suscipientis commissio officii jurisdictionem complectentis, constitutio tamen & datio pecuniae, officio jam com-

missio, loco salarii facta ipsi, cui committitur officium, Simoniaca aut illicita non est Fagn. num. 8. ex Butrio. loc. cit. num. 7. citatis quoque c. charitatem & c. quicunque. 12. q. 2. Locat siquidem Vicarius operas suas Episcopo; & accipit mercedem laboris sui, uti & Assessori datur stipendium, c. statutum. de rescrip. in 6. & sic licet vendit Advocatus patrocinium suum. c. non s. n. 14. q. 5. ita Fagn. n. 9. & 10; ut hæc à fortiore firmantur responsione sequente.

2. Resp. ad secundum. Debetur quoque Vicario salarium ab Episcopo. argumento c. inter cetera, de off. ordinari. Fagn. loc. cit. n. 9. Sbroz. L. 1. q. 55. n. 1. citatis gl. in c. 1. ne Prelati vices suas. v. quantitate. Host. Card. Innoc. ibidem Imol. in Clem. statutum. de elect. num. 27. Fundatur hæc responsio in regula illa: nemō cogitūr suis stipendiis militare. Fagn. & Sbroz. ll. cit.

Questio 285. An Vicario debeatur salarium, etiam, dum de hoc conventum non est?

Resp. affirmativè. Sbroz. cit. q. 55. n. 6. sic de cillum testans à Rota in Turritana. 20. Maij. 1569. Barbosa juris eccl. l. 1. c. 15. n. 46. sic testans tantum à Rota apud Marchesan, de commissio. p. 1. pag. 1192. contra Mohed. decis. 4. de off. Vicar. in nov. Marta votō 99. n. 2. Valenzuel. conf. 179. n. 62. tenentes contrarium; eo quod regulariter salarium non conventum non debeatur, & secundum Alex. conf. 109. l. 3. & Deciu. conf. 132. in fine ad effectum Salarium exigendi extrema probanda sunt; nempe quod Episcopus solitus est conducere, & Vicarius locare suas operas. Rationem responsionis dat Barbosa quod ex aequitate salarium non conventum Judicis officio per se possit, ut Mohed. decis. 4. n. 1. de off. Vicar. Joans Baptist. Magon. de recta patrocin. rat. c. 8. n. 3. & quod dictum Alex. & Decio procedat in famulis & aliis vilibus personis, quæ saepe numero inserviant pro expensis sine salario.

* * *

Quæst.